

SLOVENSKI NAROD

shaja vsak dan popoldne, izvenredni modelje in praznike. — Inserati: do 30 petk 4 2 D, do 103 vrt 2D 30 p, večji inserati petk vrt 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, prekladi beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravitelje: Kraljeva ulica št. 5, prilistje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Poraz grobarjev edinstvene Jugoslavije.

Zmaga Narodnega bloka. — Narodni blok bo imel v bodoči skupščini 169 poslancev. — Kolosalni napredek Narodno radikalne stranke. — Samostojni demokrati so povsod napredovali. — Opozicijske laži.

Zgodovinske volitve 8. februarja so za nami. Gigantski dvoboj med nacionalnim blokom in defetistično družbo Radičevih zaveznikov je dokončan. Zmagala je državna in nacionalna misel ter enotna zahteva po gospodarski in socialni konsolidaciji naše lepe domovine! Ta zmaga je kvalificirana zmaga! Za politiko nacionalnega bloka so glasovali najinteligentnejši in najnaprednejši deli našega naroda, glasovala je kompaktno omladina, inteligentna ter razborito delavstvo in seljaštvo. Na poraženi strani se nahajalo zapeljane Radičeve mase, nahujskano ljudstvo muslimanskih in slovenskih klerikalnih demagogov. S temi demagogi so potegnili tudi nezavedne vrste našega delavstva ter prezrele obe poti, ki lahko omogočijo socialni napredek najnižjih stanov, to je sodelovanje z državnimi strankami ali pa glasovanje za izrazito stanovske socialistične stranke. Se enkrat: na strani nacionalnega bloka so stale zavedne patrijotične, zdrave množice jugoslovenskega naroda in zato je zmaga, dasi številčno zadostna, vendar predvsem moralna zmaga prve vrste, zmaga nacionalne misli v naši državi, merilo kulturne stopnje najboljših sinov naše domovine...

V tej zmagi se pojavlja tudi za Slovenijo, za obe slovenski oblasti velusodno dejstvo, da šteje namreč Svetozar Pribičevića in dr. Žerjavca skupina 24 do 28 mandatov. Ta moč bo lahko v kali zatrla vsak polzku slovenskih protinarodnih in protidržavnih klerikalcev, da se v Beogradu ponudijo v vlado ter da polzkušijo zatirati iz državne prestolice slovenski napredni in nacionalni živili. Klerikalna avtonomija je definitivno pokopana, ljudstvo so klerikalci še enkrat opeharili! Zaščita slovenskih interesov leži v rokah dveh naprednih poslancev, dr. Gregorja Žerjave in prof. dr. Pivka, ki bosta storila vse, kar je v njihovi moči, da izpolni država vse dolžnosti, ki jih ima napram slovenskemu gospodarstvenemu ter prosvetnemu napredku.

Ce se ozremo na volilne rezultate v Sloveniji sami, tedaj konstatiramo ogromno porast nacionalnih volilcev. Pri zadnjih skupščinskih volitvah je nacionalni blok osvojil dvoletni ljubljanski mandat. Danes pošilja v narodno skupščino dva poslance, morda še tretjega in četrttega in klerikalci nazadujejo od 21 poslancev na 19 ali pa celo samo na 18. Tudi v Ljubljani sami je nacionalni blok napredoval. 4000 glasov pomeni cvet ljubljanskega prebivalstva, na klerikalni listi združeni glasovi pripadajo najrazličnejšim nenačelnim strankam, počenši od klerikalne stranke pa do komunističnih glasov, salonskih socialistov ter izdajalskih Jelačnikovcev! Jasno je, da pripada moralno ljubljanski mandat naprednemu in nacionalnemu bloku!

Razveseljivo je dejstvo, da je kmetstvo ljudstvo tako v ljubljanski, kakor v mariborski oblasti vzljubilo nacionalno misel ter bloku dalo dva mandata, ki jih prej ni mogel doseči. Na Stajerskem gre za drugi mandat! Ti mandati dokazujejo, da se naše kmetstvo ljudstvo probuja! V teh tisočih glasovih vidimo pljuniče lepše bodočnosti, morda prav bližnje, ko bo mogoče streti nazadnjaški klerikalizem in pometati ljubljanske izdajalske in arviščinske mandatolovce, ki se skrivajo

V ljubljanski oblasti

so izvoljeni za narodne poslance:

dr. Gregor Žerjav (JDS); Ivan Pucelj (SKS) ter klerikalci: dr. Anton Korošec, Fran Smodej, Janez Brodar, Dušan Serneč, Janez Strcin, Anton Sušnik, dr. Fran Kulovec in Karol Škulj.

V mariborski oblasti.

je bilo oddanih 99.684 glasov. Izmed teh so dobili:

I. Dr. Korošec (SLS) 52.687.
II. Stefan Radič (HRSS) 16.397.
III. Geza Hartmann 1999.
IV. dr. Ljudevit Pivko (Narodni blok) 9370.

V. Franjo Zahorski 370.
VI. Ivan Pucelj (SKS) 3615.
VII. Ivan Makuc (kom.) 2112.
VIII. Franc Scauer (Nemec) 4347.

IX. Rudolf Ravnik (rad. dis.) 1090.

X. dr. Milan Korman, (soc. stranka Jug.) 4098.

XI. Alfonz Hribar 355.
XII. Vinko Moderndorfer (Bernotovec) 1050.

XIII. Ivan Šrbenac, (Lovreko-večevci) 193.

XIV. Dr. Boža Marković (bratski sporazum) 2137.

Definitivno je izvoljenih 10 klerikalcev, 3 radičevci in dr. Pivko. Eden mandat je še sporen in to mnogo nade, da tudi ta še pripade Narodnemu bloku.

Po drugih krajih države.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Po rezultatih, ki so znani do 3. ure zjutraj, je dobil Narodni blok 164 do 168 mandatov. V Srbiji pripade od 116 mandatov Narodnemu bloku 89, v Bosni 20 do 22, v Vojvodini 24, v Sremu 7.

V zagrebški županiji dobe samostojni demokrati 2 do 3 mandate, v virovitiški županiji 2, v Dalmaciji 2 (minister dr. Grisogono), v Sloveniji najmanj 2 (minister dr. Žerjav in dr. Pivko, tretji mandat Narodnega bloka na Stajerskem je še sporen). V Bosni dobe samostojni demokrati 2, v Liki 4 (Svetozar Pribičević in dr. Srdjan Budisavljević) in v Subotici 1. Samostojni demokrati razpolagajo v novoizvoljenem parlamentu z 24 do 28 mandati. Torej stranka, ki bo lahko parirala vsako parlamentarno potezo slovenskih klerikalcev.

za »naprednike«, v resnici laži napredniki ter klerikalnimi priganjaci dr. Ravnikovi, dr. Ravniharjevi ter narodnosocialističnih frakcij. Naš narod je dokazal svojo kulturno in nacionalno stopnjo! Ti glasovi pomenijo najboljši med najboljšimi, najbolj razboriti med razboritimi, najbolj patrijotični med patrijotičnimi. Zato je ta zmaga dvojna, mnogo večja, kakor kaže samo številčno napredovanje...

Sedaj je parlament delazmožen! Prepričani smo, da bo država, ali pa celo sam razvoj temeljito pomekel z vsemi demagoškimi ostanki poveljnega časa in da bo morala tudi klerikalna stranka v najkrajšem času likvidirati. Stranka je programatično in taktično vseskozi lažljiva ter puhla in zaslužila smotni konec ljudi, ki se so postavili

Od opozicije je v Crngoriji izvoljen Ljuba Davidović. Značilno je, da je Ljuba Davidović propadel v prestolici, v Beogradu.

Znani radikalni disident in bivši notranji minister Nastas Petrović, v katerega so bili tako zaljubljeni slovenski klerikalci, je na celi črti propadel, kakor nekdanji pokojni Stojan Protić. Propadel je tudi Davidovičev demokrat pop Gjoka Popović, ki je bil velik prijatelj radičevcev in o katerem so klerikalci za časa volilne kampanje pisali, da je bil zastrupljen. Velik poraz so doživeli v Južni Srbiji džemiletovci (Turki), v Bosni pa Spahovi. Sam dr. Spaho je imel preje 18 mandatov, džemijet pa 14. Sedaj imajo vsi muslimani skupaj samo 14 mandatov, izgubili so jih torej 18.

Zelo slabo so pri teh volitvah uspešni tudi Nemci. Od 8 mandatov v prejšnji skupščini jih imajo doslej samo tri. Nemški kandidat na Stajerskem, urednik »Cillier Zeitung« Franc Schauer je v mariborsko-celjskem okrožju propadel, dasi so njegovo kandidaturu krepko podpirali naši klerikalci, kakor izpričuje sobotni »Slovenec«.

Zagreb, 9. februarja. (Izv.) Po danes zjutraj prispelih poročilih so mandati razdeljeni med posamezne skupine takole:

I. radikali 142 mandatov, II. samostojni demokrati 23, III. Davidovičevi demokrati 37, IV. slovenski klerikalci 18, (2 mandata sta še sporna), V. bosanski muslimani in džemijet 14 (popreje skupaj 31), VI. HRSS (Radič) 69, VII. črnogorski federalisti baje 5, VIII. srbski zemljoradniki 5, IX. slovenski kmetijci (Ivan Pucelj) 1, in X. Nemci 3 (popreje 8). Za 34 mandatov še ni znano, kateri stranki pripadajo.

Razdelitev mandatov po posameznih volilnih okrajih.

NA HRVATSKEM IN V SLAVONIJI.

— Zagreb, 9. februarja. (Izv.) V Zagrebu so volitve potekle popolnoma mirno, tudi po vsem Hrvatskem in v Slavoniji je vladal največji red in mir. Senzacionalna vest, ki je priložila opozicijski tisk, da je prišlo v Bjelovarju do zelo krvavih spopadov, pri katerih je na mestu obležalo 100 ljudi mrtvih, se ne potrjuje. Rezultat v Zagrebu samem je ta:

Od 32.748 volilnih upravičencev se je volitev udeležilo 22.734 volilcev. Ko-licnik je znašal 7578. Na vseh 33 vo-

proti lastni državi in ljudskemu napredku...

Zmaga nacionalnega bloka je zgodovinske važnosti. S političnega terena se odplavljajo zadnje zapreke rednega parlamentarnega dela, notranji problem je rešen! Sedaj bodo nemotno delovale velike ujedinjajoče sile skupnega gospodarstva, zajedniškega prometa in kulturnega ter političnega življenja. To življenje bo ustvarilo tako amalgamirano enoto in enodušje, da jugoslovenski narod v najkrajšem času lahko zavzame prvo mesto med slovanskimi narodi v Evropi. In mi pravimo tudi med neslovanskimi! Pred nami se odpirajo možnosti nepreglednega gospodarskega in kulturnega napredka!

liščih so dobili: Davidovičevi demokrati 1407 glasov, frankovci 912, samostojni demokrati 2407 glasov, klerikalci 228 glasov, komunisti 976, minister dr. Šurmin 351, socialni demokrati 230 in lista dr. Trumbića (radičevci) 16.092. Narodni socialisti (skupina dr. Politea) 138. Oba mandata je dobila lista dr. Trumbića, ki je dosegla količnik. V Zagrebu sta izvoljena dr. Trumbić in kot sreski kandidat ing. Avguštin Košutić. Pri lanskim marčnim volitvah je bilo oddanih 17.709 glasov. Napredovali so Radičevci skoraj za 10.000 glasov. Največ so izgubili frankovci, okrog 4000 glasov, pridobili so samostojni demokrati od 2323 na 2407.

— Zagreb, 9. februarja. (Izv.) Rezultat volitev na Hrvatskem in v Slavoniji je na podlagi dosedanjih poročil tale:

Mesto Zagreb 2 radičevca. Zagrebška županija 2 samostojna demokrata (nosilec liste pravosodni minister dr. Edo Lukinić).

Po sedanjih rezultatih so samostojni demokrati na Hrvatskem in v Slavoniji priložili 11 sigurnih mandatov, 2 mandata sta še sporna. Radičevci imajo na Hrvatskem in v Slavoniji dosedaj gotovih mandatov 47. (Znani še niso nekateri rezultati, ker še niso razdeljeni sreski kandidati HRSS).

V BOSNI IN HERCEGOVINI.

— Sarajevo, 9. februarja. (Izv.) Rezultati posameznih volilnih okrožij Bosne in Hercegovine, ki so bili danes zjutraj definitivno znani, so tile:

I.) banjaški volilno okrožje: 6 radikali, 1 samostojni demokrat, 2 muslimana in 1 radičevci.

II.) bihaški volilno okrožje: 2 muslimana, 2 radikala in 2 zemljoradnika.

III.) sarajevsko volilno okrožje: 3 radikali, 3 muslimani in 1 radičevci.

IV.) mostarsko volilno okrožje: 2 radikala, 4 radičevci in 1 musliman.

V.) travniško volilno okrožje: 2 radikala, 2 muslimana in 3 radičevci.

VI.) tuzlansko volilno okrožje: 5 radikali, 2 muslimana in 1 radičevci.

Doslej je bilo izvoljenih v Bosni in Hercegovini: 20 radikali, 1 samostojni demokrat, 12 muslimanov, 10 radičevcev in 2 zemljoradnika. Od 48 mandatov, ki jih pripada Bosni in Hercegovini, so še neznani 3.

V VOJVODINI.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Volitve so tu mirno potekle. Narodni blok je v premoči. Rezultati po posameznih volilnih okrožjih:

I. novosadsko volilno okrožje: 5 radikali in 1 Nemec.

II. somborsko volilno okrožje: 4 radikali, 1 samostojni demokrat in 2 Nemci.

III. subotičko volilno okrožje: 4 radikali in 2 davidovičeva demokrata.

IV. volilno okrožje Pančovo - Bela crkva: 4 radikali, 1 samostojni demokrat in 1 Davidovičev demokrat.

V. volilno okrožje: Veliki Bečkerek. Dosedaj izvoljenih 5 radikali.

Celokupno so v Vojvodini po dosedanjih rezultatih od 34 mandatov dobili: radikali 22, samostojni demokrati 2, Nemci 3 in Davidovičevi demokrati 4. Osem mandatov je še spornih. Ti pridejo v korist Narodnemu bloku.

V DALMACIJI.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Volitve so tu v Dalmaciji potekle v sploš-

nem brez vsakega incidenta, mirno in svobodno brez vsakega pritiska od strani vlade in političnih oblasti. Dosedanji rezultati so:

I. severna Dalmacija: Narodni blok 3 mandate (nosilec liste Ljuba Jovanović, predsednik narodne skupščine) in 3 radičevci.

II. južna Dalmacija: Narodni blok 4 mandate (nosilec liste minister dr. Grisogono) in 6 radičevcev.

Dalmacija voli na podlagi sklepa državnega odbora 16 mandatov. Prejeli so jih: Narodni blok 7, in radičevci 9.

V Srbiji in Južni Srbiji.

— Beograd, 9. febr. (Izv.) Radi težavnih prometenih razmer se niso popolnoma definitivno znani vsi rezultati iz Srbije in Južne Srbije odneso Makedonije. Ze po dosedanjih rezultatih so dosegli Narodni blok tudi v teh pokrajinah sijajno zmago. Vse napovedi opozicijskega tiska, da Nacionalni blok ne dobi večine v novem parlamentu, so se temeljito izjalovile. (Nadaljevanje na drugi strani.)

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG

Bouls hrastovi 80 mm, 90 mm, od 2,50 m naprej, freco nakladna postaja: blago 1230; deske monte, 20, 25, 30 mm, freco meja: denar 550, blago 570, borove deske 50 mm, 4 m dolžine, freco avstrij. meja: blago 710; hrastovi trzi od 909, od 25,00, 1 in II. freco Postojna: —; bukova dila, na pol suha, 1 m dolžine, 3 vagoni: denar 19, blago 20, zaključek 19.

ZITNI TRG

Pšenica bečka, par. Ljubljana: blago 550; pšenica domača par. Ljubljana: denar 475; moka pšenična, krmilna, št. 8, pap. vreče, freco Ljubljana: blago 300; otrobi pšenični, fini, juna-vreče, d/a, freco Ljubljana: blago 240.

EFEKTI

2½% drž. renta za vojno škodo 130—135, 7% invest. pos. iz leta 1921 65½, Celiska posojilnica d. d. 290—312, Ljubljanska kreditna banka 230, Merkantilska banka 115—118—115, Prva rv. št. 894—900, Slovenska banka 75, Stavbena družba d. d. Ljubljana 280—290, Stroje tov. in liv. 136—147, Trboveljska premakopna družba 390—410, Združene papirnice 100, 4½% kom. zad. drž. bke. 90.

Zagrebska borza.

Dne 9. febr. Sprejeto ob 13.

Devize: Curli 11.55—11.95, Praga 180.50—183.80, Pariz 330.50—335.50, Newyork 61.04—62.04, London 295.30—296.30, Trst 253.80—256.80, Berlin 14.575—14.725, Dunaj 0.0859—0.0879.

Efektli: 7% invest. pos. 1921 64, 2½% drž. renta za ratno šteto 130—132.50, Ljubljanska kreditna 240—245, Centralna banka 25—27, Hrv. esk. bka. 107—110, Kreditna banka, Zgb. 118—120, Hipotek. bka. 59.50—60.50, Jugobanka 103—105, Prasteliona 599—900, Slovenska banka 73—75, Eksploatacija 57—58, Drava d. d. Osljek 215, Sečera-na, Osljek 730, Isis d. d. 58—60, Gurman 635, Slavonija 57—58, Trboveljska 385, Union, paromlin 500—525, Vevče 100.

Inozemske borze.

— Curli, 9. febr. Današnja borza: Beograd 8.40, Pariz 27.90, Milan 21.47, Berlin 1.234, London 24.74, Newyork 518.70, Praga 15.3125, Dunaj 0.0075.

— Trst, 9. febr. Borza: Beograd 39.15—39.40, Pariz 130—130.20, London 115.15—115.30, Newyork 24.05—24.12, Curli 465.25—425, Praga 70.50—71, Dunaj 0.03335—0.0375.

Veletrgovina Hedžet & Koritnik se je začasno preselila na prestor Ljubljanskega velesejma tekstilni paviljon (l. desno). Telefon št. 1—40.

la. »Slovenski Narod« je že med volilno borbo mirno in hladnokrvno naglašal končno zmago Narodnega bloka in naglašal nervoznost opozicijskih strank, ki so skušale z vsemi intrigami in lažmi izpodkopati moč pozicije Narodnega bloka, ki je postavil za program gospodarsko in stvarno delo v parlamentu, da se naša država tudi na znotraj konsolidira. Večina jugoslovenskega naroda se je izrekla za Narodni blok, na katerega je vlada apelirala, ker si je bila v svesti, da narod odobri nje, no politiko. Srbija in Južna Srbija volite skupaj 115 poslancev. Rezultati posamičnih volilnih okrožij so:

I. rudniško volilno okrožje: radikalni in davidovičevci.
II. tikveško volilno okrožje: 3 radikali.
III. peško volilno okrožje: 3 radikali in 1 davidovičevci.
IV. kumanovsko volilno okrožje: 2 radikali in 1 davidovičevci.
V. letovsko volilno okrožje: 4 radikali.
VI. topliško volilno okrožje: 3 radikali.
VII. zvečansko-ruško volilno okrožje: 3 radikali, 1 samostojni demokrat.
VIII. užičko volilno okrožje: 4 radikali.
IX. timoško volilno okrožje: 3 radikali in 1 davidovičevci.
X. smederovsko volilno okrožje: 2 radikali in 1 davidovičevci (Kosta Timotijević).

XI. vranjsko volilno okrožje: 3 radikali in 3 davidovičevci.

XII. krajinsko volilno okrožje: 3 radikali.

XIII. požarevaško volilno okrožje: 4 radikali in 2 davidovičevci.

XIV. bregalnško volilno okrožje: 2 davidovičevci in 1 radikal.

XV. niško volilno okrožje: 3 radikali in 1 davidovičevci.

XVI. skopljansko volilno okrožje: 2 radikali, 1 samostojni demokrat in 1 davidovičevci.

XVII. čačanski volilno okrožje: 3 radikali.

XVIII. posavsko volilno okrožje: 5 radikali.

XIX. moravsko volilno okrožje: 3 radikali in 2 davidovičevci.

XX. beograd okolica: 4 radikali.

XXI. ohridsko volilno okrožje: 1 radikal in 1 davidovičevci.

XXII. podriško volilno okrožje: 1 radikal, 1 davidovičevci in 1 zemljoradnik.

XXIII. kosovsko volilno okrožje: 4 radikali.

XXIV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXVI. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXVII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXVIII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXIX. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXX. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXI. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXIII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXIV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXVI. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXVII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXVIII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XXXIX. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XL. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLI. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLIII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLIV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLV. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLVI. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLVII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

XLVIII. sandžaško volilno okrožje: 1 radikal in 1 spahovca, ozir. džemijetovca.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pri volitvah za mesto Beograd sta bila izvoljena ministrijski predsednik Nikola Pešić in novotranji minister Boža Maksimović. Volitve v Beogradu so potekle popolnoma mirno, a zelo živahno. Oddanih je bilo 18.299 glasov. Radikali so dobili 9412 glasov in sta bila izvoljena oboje radikalna kandidata. Davidovič je dobil 3994 glasov. Za njegovo listo so glasovali: komunisti, socialisti, vsi katoličani, Nemci in drugi nezadovoljneži. Samostojna demokratska lista je tu dobila 997 glasov. Zemljoradniki 73, republikanci 801, Nastas Petrović 102, socialisti 349 in nacionalisti 1049 glasov.

manović. V Dalmaciji sta izvoljena pravosodni minister dr. Grigorović in pa Tripalo, v Sloveniji dr. Zerkjav in dr. Pivko.

Na Hrvaškem so samostojni demokrate zelo napredovali, dočim so Davidovičevi demokrate povsod propadli. Današnja »Riječ« priobčuje definitivne volilne rezultate, ki soglašajo z rezultati, katere smo prejeli danes ob 12.30 popoldne iz Beograda. Zanimiv je napredek samostojno-demokratskih glasov. V zagrebški županiji je glasovalo 119.309 volilcev, radičevci so dobili 76.656, druga radičeva lista samo 6726. Samostojni demokrate pa 20.390 glasov. Državni podtajnik Wilder je dobil sedaj 13.000 glasov in minister dr. Krizman 10.000 glasov. Pri lanskih volitvah sta bila izvoljena pod kolonikom.

RADIKALI IMAJO 147 MANDATOV.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Pred sklepom lista smo prejeli uradno vest, da so dobili radikali 47 mandatov.

Neoficijelni končni rezultati skupščinskih volitev.

— Beograd, 9. februarja. (Izv.) Ob 12.30. Oficijelni volilni rezultati bodo objavljeni šele približno koncem tega tedna, ker morajo glavni volilni odbori vse glasove revidirati in potem razdeliti mandate. Na podlagi volilno - statističnega materiala je danes že lahko sklepati, da se razdeli 315 skupščinskih mandatov med posamezne politične stranke tako-le:

1. Narodno-radikalna stranka 147 mandatov;
2. Samostojna demokratska stranka 22 mandatov;
3. Davidovičeva demokratska stranka 31 mandatov;
4. Slovenska ljudska stranka 20 mandatov.

5. muslimani, dr. Spaho z džemijetom, 13 mandatov;

6. Nemci v Vojvodini 5 mandatov;

7. zemljoradniki z Ivanom Pucljem 5 mandatov;

8. črnogorski federalisti 3 mandate;

9. Hrvatska republikanska seljačka stranka 68 mandatov.

Skupaj 315 mandatov.

Gorostastne laži opozicijskega bloka.

— Praga, 9. febr. (Izv.) Opozicijski blok je alarmiral inozemstvo z gorostastnimi lažmi. Nemški tisk v Pragi, ki je zelo sovražna jugoslovenski vladi Narodnega bloka, je v posebnih izdajah danes zluhtal razširiti vest:

Opozicijski blok povsod zmaga! Dosegel silaino večino v parlamentu! Radič pridobil na terenu in razpolaga sam s 150 glasovi!

Češkoslovaška javnost je bila danes dopolnje pod vtisom teh vestí. Ko so danes ob 10.30 urah avstrijanske vestí o silaini zmagi Narodnega bloka, je češkoslovaška javnost to zmago pozdravila z največjim zadoščenjem.

Volitve v Ljubljani.

Volitve so se v Ljubljani na zunanji vršile popolnoma mirno brez vsakega incidenta in brez vsakega terorja, čeprav so klerikalni agentje ves teden prebivalstvo plašili z revolverskimi napadi, ki jih hle nameravajo poravnati jugoslovenski nacionalisti v nedeljo za čara volilnega akta.

Donolne je imela Ljubljana običajno lice, kakor da bi volitev snih ne bilo. Volitvi so prihajali na volišča in odhajali lepo po vesti. Povsod je vladal najlepši red in mir. Policija ni imela ničesar priti intervenirati. Ker je bilo 18 volišč, ni bilo ničesar nobena gnječa. Na 11. volišču je vzbudil največje ogorčenje neki stražnik, ker je, dasi v službi, nagovarjal prihajajoče volilce, naj vržejo krogljico v IV. skrinjico. Proti temu stražniku je uvedena disciplinarna preiskava.

Klerikalci so poslali donolne v boj svojo avantgardo, t. j. okoli 1700 glasov. Popoldne po drugi uri je bilo opaziti na ulicah neravnomerno gibanje klerikalnih, komunističnih in Ravnharjev agitatorjev.

Dr. Ravnhar, videč dopoldanske rezultate, ki so bili za njega zelo ključni, je izdal iz svoje agitacijske pisarne poziv rezervam, naj volijo s klerikalci. Narodni socialisti so se povelju točno odzvali ter nato komunistično glasovali za Korosec. Ista povelja so izdali tudi komunisti in dr. Peričević socialisti. Komunisti so v strnjanih vrstah volili klerikalne, dočim je bilo med socialisti opaziti dve strni — Peričević, ki je šla s klerikalci, in Mihovčević, ki je bila nasprotna kooperaciji s klerikalci. Pred vsem je sanj mivo delstvo, da so Nemci, razpoložljivi z okoli 300 glasov, kompaktno glasovali za dr. Korosec.

S pomočjo Nemcev in komunistov je dr. Korosec zmagal: kljub temu pa trobi »Slovenec« v svet, da je šele za to zmago postala Ljubljana — slovenska.

Okoli 17. je zavladala v mestu največja napetost. Obe fronti sta napeli zadnje svoje silo. Nervoznost je narasla od minute do minute.

Polagoma se prihajala poročila glavnih agitacijskih pisarn. Okoli 16.30 so je že zvedeli končni rezultat, da je dr. Korosec s malekostonim številom glasov zmagal. — Pred »Uniomom«, kjer je bil stabilna generalna štab klerikalne stranke, se je zbrala peščica klerikalnih pravokaterjev, mladenci in nekaj žensk. Vzklikali so: »Živel dr. Korosec! Nacionalisti so tej množici odgovorili »Živel dr. Zerkjav«. Ti ljudje niso bili bogve kaj večji smage. V malih skupinah so se razkropili po mestu ter v enomer vzklikali in tulili. Taka mala skupina neodraslih mladencev je prikorakala tudi pred Jugoslovensko tiskarno, kjer je začela prepričati »Hej Slovenci!« in nazadnje je zapela »Bože Pravdo«, toda s refrmom Bože spet, bože hrani našeg cara i naš rod! Katerega »carja« so pri tem mislili, je jasno. Pred »Jugoslovensko tiskarno« je bil postavljen v varstvo tega klerikalnega zavoda močan orožniški kordon; računali so namreč z napadom nacionalistov. Toda nacionalisti so ohranili mirno kri kljub dr. Ravnharjevemu izdajstvu, ker so bili prep

Pravni vestnik.

Vekdanja nemška hiša v Celju.

(Konec.)

Mi smo namreč imeli s svojim narodnim osvobodjenjem in ujedinenjem po revolucijarnem pravu samem vsa pravica, da podarmo na svojem ozemlju vse nemške privilegirane pozicije, katere so imeli Nemci pri nas tudi v kulturnem pogledu. Če bi to storili s celj. nem. hišo takrat, česar nismo storili, bi smatrali to Nemci za popolnoma ob sebi umevno, za nekaj absolutno veljavne in z ozirom na revolucionarnen značaj našega narodnega osvobodjenja tudi za nekaj absolutno potrebnega, a danes ko naša oblast nastopa proti nemškim društvom na podlagi še sedaj veljavnih starih avstrijskih zakonov in v duhu avstrijske politično-administrativne judikature, pa nam hočejo pred svetom očitati, češ da jih mi zatiramo, da jim jemljemo njihove kulturne institucije in gazimo njihova pridobljena kulturna prava. Da, še več, grozijo celo z Društvom narodov.

Ali ni to višek zlobe? Konec svojege skrupucanega odstavka »Die Anwendung des Rechtes in der früheren Monarchie«, ki ni v nikakr pravni in logični zvezi z dejanskim položajem glede društva »Deutsches Haus«, je »Cillier Zeitung« še citirala odločbo avstrijskega državnega sodišča od 23. febr. 1880, glasom katere spadajo zahtevki proti premoženju razpuščenega društva pred forum rednega sodišča. Če je tudi to prepisal njen jurist iz zbirke normativnih odločb avstrijskega državnega sodišča, potem vsaj ve, kam se ima obrniti, če ima kako privatno terjatve ali kaj podobnega do premoženja razpuščenega društva »Deutsches Haus«, izvajati pa iz te odločbe ne more zase nikake pravice, da bi mogel društveno premoženje sodnijskim potem reklamirati zase.

Komu torej pripada premoženje razpuščenega društva »Deutsches Haus«?

Glasom § 15 društvenih pravil »Deutsches Haus« bi moralo vse premoženje tega društva, ko je bilo pravomočno razpuščeno, pripasti »Südmärker«. Delovanje tega društva pa je bilo, kakor znano, v tuzemstvu zabranjeno in vse njegove podružnice, razpuščene, ker je statutarčen namen nasprotoval namenu kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev (naredba poverjenstva za notranje zadeve od 2. junija 1919. Proti tej naredbi deželne vlade za Slovenijo ni protestirala niti Südmärker, niti njeni zastopniki v tuzemstvu, ko so vedeli, da društvo, čegar namen je bil samo raznarodovanje slovenskih narodov v Avstriji, ne more obstajati in delovati v svobodni državi Slovencev, Hrvatov in Srbov. Tega so se zavedali tudi takrat, ko je bilo društvo »Deutsches Haus« razpuščeno in se je šlo za to, kdo bo naslednik njegovega prejšnjega premoženja. In res se ni nikdo pojavil, ki bi skušal to premoženje reklamirati za »Südmärker«, pač pa so se ga hoteli ga, celjski Nemci polastiti sami potem neke fignirane kupne pogodbe, katero so potem naša sodišča kot nezakonito razveljavila. Ker s tem torej ni šlo, so poskusili celjski Nemci priti na drug način do premoženja »Deutsches Haus«. Ustanovili so si v to svrhu društvo »Union«, čigar pravila so se v glavni točki, kjer se je govorilo o namenu društva, popolnoma krila s pravili nekdanjega društva »Deutsches Haus«. Obenem je bil namen društva »Union« prevzeti v last njegovo imetje, predvsem društveni dom »Hotel Union« ter ga upravljati.

Veliki župan mariborske oblasti pa pravil društva »Union« ni potrdil, ker se je društvo brez pravnega naslova proklamiralo za pravnega naslednika društva »Deutsches Haus« ne da bi se vobče v vprašanje, v koliko so ta pravila demonstrativnega značaja proti slovenskemu življu v Celju in v koliko nasprotujejo mirnemu sožitju tamkajšnjega prebivalstva. Jasnje je kot beli dan, da bi jih z ozirom na zgoraj citirane razsodbe bivšega avstrijskega sodišča nikdar ne mogel odobriti. Njegov odlok je potrdila tudi beograjska vlada, ki je kakor znano, našim državljanom nemške narodnosti jako naklonjena.

Kaj je torej s premoženjem društva »Deutsches Haus«? § 27 društvenega zakona od 15. decembra 1867 avstr. zak. št. 134 določa samo, da mora razpuščenemu oblastvo glede društvenega premoženja uvesti primerne zakonite odredbe (.... sind in diesem Falle bezüglich des Vereinsvermögens von den Behörden die angemessenen gesetzmässigen Vorkehrungen einzuleiten). Kako se naj pri tem postopa, ni nikjer jasno določeno; literatura je v tem oziru jako

pičla. Pfaffova »Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch für das Kaisertum Oesterreich« iz leta 1913 pravi sledeče: Juridična oseba preneha, ako jo državno oblastvo razpusti, ali pa če nima več premoženja. V tem slučaju določajo ponajvečkrat pravila, kaj se naj v slučaju razpusta zgodi z društvenim premoženjem. Ako pa manjka kaka tozadevna določba, mora država uporabiti premoženje za sličien namen (»Eine juristische Person endigt entweder durch staatliche Auflösung oder durch Untergang des Vermögens. Meist bestimmen die Statuten, was im Falle der Auflösung des Vereines mit dem Vermögen zu geschehen habe. Wenn eine solche Bestimmung fehlt, so wird das Vermögen vom Staate einem ähnlichen Zweck zuzuführen sein«).

Kakor zgoraj omenjeno, je »Südmärker« kot statutarčen naslednik razpuščenega društva »Deutsches Haus« v kraljevini SHS pravno prenehala in se radi tega ni moglo na njo ozirati, ko se je razpravljalo o tem, komu se naj izroči to premoženje. Premoženje društva »Deutsches Haus« je ostalo potemtakem brez pravnega naslednika ter je smelo z njim razpolagati samo državno oblastvo. Ker še nimamo mi v svoji novi državi nikakih tozadevnih normativnih določb, so morala naša oblastva postopati v smislu pravnih norm, ki smo jih prevzeli iz stare Avstrije. Premoženje se je v duhu zgoraj citiranih norm moralo izročiti nekemu, ki ga bo uporabljal v sličien namen. Ta namen pa ni smel nasprotovati blistvenim temeljem naše države in ni smel biti naperjen proti enemu delu našega naroda. Naša državna oblastva niso smela razpolagati z njim v prid države in ga tudi niso smela uporabiti proti narodnostnim interesom nekdanjih ustanoviteljev in naših sedanjih polnopravnih državljanov, ker doba naše revolucije, ko smo podirali nadlavo nemškega naroda nad slovenskim narodom opirajoč se samo na problem narodove biologije brez ozira na nekdanje obstoječe pravno stanje, je bila s sprejetjem vidovdanske ustave končana.

Veliki župan mariborske oblasti je vse to upošteval in ni niti v najmanjši meri kršil pridobljenih in ustavno zajamčenih pravic celjskih Nemcev, nasprotno dal jim je znova polno priliko kulturnega udejstvovanja, katero pa mora biti, najsi to gospodje okoli »Cillier Zeitung« hočejo ali ne, v polnem skladu s suverenim pravom slovenskega naroda na njegovi zemlji. Separatističnega kulturnega udejstvovanja, kakoršnega so bili Nemci navajeni pri nas iz predvojnne dobe, pa naša politična oblastva ne morejo dopustiti. Z ozirom na to je odredil veliki župan mariborske oblasti v svesti si velike odgovornosti napram naši državi in vsemu inozemstvu, da se premoženje razpuščenega društva »Deutsches Haus« izroči društvu »Celjski dom«, katerega namen je po § 1. pravil pospeševati in gojiti idejo strpnosti in sporazuma med domorodnim celjskim slovenskim in nemškim meščanstvom. V to svrhu naj bo »Celjski dom« središče vsega družabnega, znanstvenega, umetniškega in sploh kulturnega življenja mestnega in okoliškega prebivalstva jugoslovenskega državnega mišljenja brez ozira na stan in narodnost. Zato bo društvo »Celjski dom« podpiralo stremenje vseh nepolitičnih slovenskih kakor nemških društev, ki merijo na to, da se pribavijo izobraževalnega sredstva, sestavijo zbirke, prireditelj predavanja, razstave in predstave, in druge slavnosti, in bo skušalo pridobiti in nuditi dom, v katerem se more osredotočiti vse dosegi teh ciljev služeče delovanje.

Ali je veliki župan s tem kršil zakon? Ali je mogel izročiti premoženje društva »Deutsches Haus« v kak drug namen ki bi bil bolj sličien prvotnemu društvu namenu in ki bi bil tudi v polnem skladu z duhom vidovdanske ustave? Ali ni veliki župan postopal popolnoma v duhu starih avstrijskih norm?

Če bi ne šlo maloštevilnim celjskim Nemcem v predležecem slučaju samo za užaljeno samoljubje, ker jim je revolucija našega narodnega osvobodjenja in ujedinenja onemogočila vse peklenske načrte, katere so imeli pod Avstrijo v zvezi z nemško »Südmärker« z našim narodom, potem bi morali pravici na ljubo priobčiti v svojem glasilu tudi oni paragraf iz pravil društva »Celjski dom«, v katerem se govori o namenu tega društva.

Seveda, če bi to storili, bi morali tudi priznati, da so naša politična oblastva postopala v zadevi društva »Deutsches Haus« popolnoma pravilno ter v smislu obstoječih zakonov in v duhu pravnih norm, ki so jih naša oblastva prevzela iz Avstrije.

vorov venec ali šopek in mnogi tudi lepa darila. Nučičev rojstno občino Ljubljano, kjer je slavljenec tudi prišel svojo umetniško kariero in kot igralec in režiser mnogo let in ponovno deloval, je uradno zastopal mag. ravnatelj dr. Zarnik, ki je šel potem, ko se je zaginjalo ob končni fanfari zopet zastarilo, na oder in je tam sporočil jubilatnu častitke naše mestne občine. Z narodnim traktom prepreženi in s pentljama v ljubljanskih mestnih barvah (belo-zeleno) ozaljubljen venec ljubljanske občine pa je jubilatnu že ob odprtem odru izročil poleg venca ljublj. igralskega udruženja g. Danilo. Venec občine je imel na pentljah napis: »Mestna občina Ljubljana — odličnemu sinu ob umetniški 25 letnici. Dr. Zarnik je jubilatnu poleg tega častil tudi v imenu našega lista. Med slovenskimi gratulantji je bila tudi g. Sofija Borštnikova.

Po predstavi »Otello«, ki je trajala do polnoči, ker se je pričela šele ob osmih, se je veliko število častilcev zbralo okrog Nučiča v restavraciji »Kola«, kjer je bilo ob presrečni družabnosti govorjenih še mnogo mnogo govorov in napitnic.

Nučič je kot Otello dosegel velik uspeh. Vloga ima minuciozno izdelano in stopnjuje svoja sredstva z veliko previdnostjo. Sploh se pa pozna zagrebškemu gledališču tradicija in vkoreninjena kultura od prvih moči pa do zadnjega statista kažejo vsi blagodejni ekonomiji svojega uveljavljanja, smiselno vrenje v celoto. Velike zasluge ima vsekakor tudi režiser, v tem slučaju zopet jubilat Nučič, na umetniško zaokroženju uporabi oderskega prostora in skupin na njem. Zadržila me je grupa Otellovih oficirjev, ko popivajo in Jago Cassija vpiljani. Kako absolutno naravna je bila ta družina, ko je poselja za mizo, s kakim, dejal bi taktom za resničnost so se potem razkropili, individualizirano, a vendar pod skupnim vtisom položaja. Pravi preprič se je začel šele zadaj in so se ob krku zopet nazaj na oder priborili. In takih vrtika polnih, mojstersko izdelanih ansamblskih prizorov je bilo več. Seveda jih zelo podpira veliki in globoki od z levo opremo glede dekoracij in osvetljave in kostimov. Inscenacija je vodil dr. Branko Gavella. A prvo sta vendarle izvrstna režija in umetniška tradicija.

Nučičev Otello je predvsem tudi visok gospod generalissimus umrjenega vedenja, ki ve, da zadošča že njegova mirno izrečena beseda za splošni posluš. Naš Levar je temperamentnejši, Putjata pa morda intenzivnejši v zadržanih bolestit. Nočem ju stavljal pri Nučiču, nego sem hotel reči, da so vsi trije enakovredni, a različni.

Vsekakor pa dajem prednost Sarčičev Desdemoni pred on Hafner-Giermanovičev. Izvrstna igralka, tudi elegantne vnanosti. A pogrešal sem onega takorekoč deviskega čara in one iz največje ljubezni izvirajoče otožnosti, ki obdaja Desdemono in se zrcali tudi v zametni milini njenega glasu. Mislim, da mora biti g. Hafner-Giermanovičeva divna salonska dama za moderne igre. Rad bi jo videl v kakš »feš« vlogi. Ne poznam zagrebških gledaliških razmer in stročne razdelitve med igralsvom. V operi sem bil zadnja leta večkrat tam doli, tudi Stanislaškega Hudožestvenike sem v Zagrebu občudoval. V domači hrvatski drami pa nisem bil že od Fijanovih večerov. Izvzamem Gogoljevo »Svato«, ki so jo Zagrebčani pred par leti igrali v tako krasnem stilu v Ljubljani, ko je bil tukaj kongres Udruženja igralcev. Poročal sem tedaj o tem gostovanju v »Slov. Narod«. Med vseskozi dobriimi interpreti in interpretinjami omenjam posebej le še Sotoškovega Branzija in Strojčevega Cassija.

Eden pa je še tu, ki je »Klasse für sich« in bi mu želel, da bi znal vse kulturne jezike sveta tako, kakor rodne. Ker potem bi bil eden svetovsko čislanih velikih igralcev. To je Josip Papič, ki igra Jaga. Izgradba kretanj, navidezna njih skromnost, v kateri pa leži ves potreben izraz, njegova mimika in zlasti še mojstersko uporabljen njegov prozni glas bolj baritonske lege — vse, vse na njem daje prvrednega gledališkega umetnika.

Če vidiš takega Jaga, šele prav razumeš to pesnikovo problematiko-demonsko figuro. Papič je mož srednjih let tudi že od kralja odklikovan. Govori Jaga z ono ležerno dobrodušnostjo in navideznim sočutjem, ki preslepi celo boljše psihologe, nego je Otello. Da, tole je poštenjak, prijatelj, star, hraber vojščak, ki mu rad zaupa in ga prosi sveta v najintimnejših svojih zadevah. Kako nežno in toplo sočutno vrašuje in posluša Desdemono, ki ne razume Otellove izpremembe. Kako kramlja, kakor bi sanje polagal na stvar nobene važnosti, pripoveduje Otello stvari, katere ga morajo spraviti v besno ljubosumje. In ga šč, ko vidi generalovo naraščajočo razburjenost, tako lepo, v tako prijateljskem tonu tolaži: Beži no, beži, kaj boš. Sai so to le čenčel! A za hrbitom prizadeti se mahoma izprememi Jagova dobrosrčna maska v strašno; oči se mu bliskoma odpro na deblu, iz njih zasijata največja zloba in triumf prostote. Komaj se kdo k njemu okrene, pa že zopet vidi le simpatično lice v bitkah preizkušene poštenjaka, ki mu gresta čast in zvestoba nad vse ter bi za gospodarja in gospodarico brez pomisleka dal življenje.

Hotel sem poročati še o Nučičevem jubileju in sijnju, ki ga večer ni imel le vnanje, radi neštevilnih častitk in svečanega razpoloženja, nego najbolj tudi po Nučičevi veleodlični igri in režiji.

Vporabil sem pa priliko, da sem opisal tudi globoke umetniške vtise, ki mi jih je dalo Hrvatsko Narodno gledališče vobče. Težko nam bo dohiteti naše brate. Če bi imeli vsaj tako krasno gledališče s tako tehniško opremo! A kaj naj počnemo s svojim kratkim dramskim gledališčem, s tem odrčkom in to heracijjo v kostimih, rekvizitih in še najbolj v sredstvih luči in mašinerije.

Nadejam se, da umetnika in rojaka Nučiča prav kmalu, vseeno pozdravimo med seboj vsaj kot najljubšega gosta in mu izkažemo tudi v Ljubljani, četudi skromneje nego je bilo v Zagrebu, a nič manj presrečno svoje občudovanje in zahvalo za 25 letno delo in velike uspehe na enem najplemenitejših polj naše mlade kulture. Na svidenje!

Jubilej 15-letnega obstoja Glasbenega društva v Zagorju ob Savi.

1. t. m. je Glasbeno društvo v Zagorju ob Savi priredilo v proslavo svojega 15-letnega obstoja v Školski dvorani koncert, katerega se je udeležilo tudi pevsko društvo »Zvon« iz Trbovelj, pev. dr. »Zvon« iz Smartnega pri Litiji, »Lipa« iz Litije, zastopniki raznih drugih pevskih društev ter nenavadno mnogo ljudi iz Zagorja in okolice. Predsednik je v svojem uvodnem govoru poudarjal, da je pred 15. leti osamosvojitve se društvo že davno prej bilo del Sokola, pri katerem so sodelovali mnogi zasluzni glasbeni delavci, med drugimi sedanjim šolski upravitelj Janko Levis, ki celih 22 let Društvo je tekom svojega obstoja priredilo nebroj koncertov, ustanovilo Glasbeno šolo, sploh za povzdigo glasbene kulture v svojem okrožju storilo z vneino in vztrajnostjo mnogokaj. Nato je pevski zbor pod vodstvom sedanjega pevovodje gosp. Oskarja Molla prišel izvajati svoj koncertni program, ki je nudil pozornemu občinstvu mnogo čistega glasbenega užitka in ki je točko za točko bil izvajal sveže, pogumno in kolikor razmere dopuščajo dovršeno. — Zlasti je ugaljal ženski zbor, ki šteje sicer skromno število glasov, a zato čistih in pogumnih. Močno sugestivni je tudi moški zbor, ki ima zlasti imponirajoče base. V mešanih zborih se je zlasti poznala preves moških glasov in to ne samo pri Zagorjanih, temveč tudi pri ostalih nastopih treh društev. Zdi se, kakor da navdušenje za peje ni pretežna last ženskega spola. Za domačim zborom je nastopil smartinski »Zvon« pod vodstvom Premelca, korajžno in samozavestno za njim litjska »Lipa« pod Jerebom, ki se sme ponašati zlasti z imenitno sopranko-solislo, ter končo trboveljski »Zvon« pod Molom kot najboljši, vsikdar na pomoč gotovi sosed Zagorjanov. Ob tej slavnostni priliki je padlo dokaj lepih, navduševalnih besed, ki so bile iskreno občutene in ko so porok, da se naše glasbeno delo tudi na deželi krepko in smoteno razvija. Procvetajočemu Glasbenemu društvu želimo še mnogo podobnih jubilejev. —

— Opera. Smrtna tarantela. V zadnjem času pogostokrat v Nemčiji imenovani Bitner je, kolikor morem po enkratnem poslušanju »Smrtna tarantela« soditi, glasbeni ekletik brez individualne note, ki ne prinese ničesar kar bi moglo v glasbenem smislu le kolikaj zainteresirati. Slišiš takoj v uvodu Puccinija z blaznimi koristovskiimi motivi, nato prav na dunajske valčke spominjajoče plesne ritme, z običajnimi harmonskimi in melodičnimi postopi, ki so še dokaj spretno nanižani drug k drugemu. Njegova instrumentalna umetnost ne presegla srednje preiskušene mere, višek dramatičnosti, dosega z ropotanjem po timpanih in v trobilih, vložki pripovedovalke so precej medli, a gladko tekoči, skratka nevsiljiva, skromna, povprečna muzika. Ironija je hotela, da je debutiral z njo kot dirigent ravno Kogoj. Gotovo si sam tega dela ne šteje v posebno junštvo, dasi je odaktiral vsu partituro malodane na pamet, vendar pa je jasno dokazal, da je izalika zmogel zasukaati taktirko, kadar pojde za resnejše stvari. Slike so bile prav lepe, vseskozi stiline, eksaktno našudirane zlasti zasluži pripovedovalka — pevka bosenkova za svojo skrbno našudirano in s prijetnim ter mnogoobetoječim glasom odpeto partijo toplo priznaje. V vsem ostalem se brez ugovora strinjamo s poročevalcem premijere. —

— Baletni večer v operi. Danes v torek zvečer ob pol 8. je v operi veliki baletni večer, katerega priredila primabalerina beograjske opere g. Nina Kirsanova in ravnatelj baleta beograjske opere g. Aleksander Fortunato. Kjeroli sta nastopila imenovana umetnika, sta povsod dosegla največji uspeh in kritika ne more prechvaliti njune velike umetnosti. Kirsanova je plesalka fine klasične šole, kakor pšica leti po odru in njeni plesi so plastični in redke elegancije. Fortunato je temperamenten plesalec in v vseh plesih poln življenja. Njegovi gibli so vitki in ritmično gotovi. Na odru se mu pozna, da je učenec velike ruske baletne šole. Predprodaja vstopnic v operni blagajni. Predstava je izven. Ples spremlja operni orkester pod vodstvom kapelnika Neffata.

— Spored baletnega večera, ki se vrši v naši operi v torek, dne 10. tm. in katerega priredila primabalerina Nina Kirsanova in Aleksander Fortunato, ravnatelj baleta beograjske opere: I. d. e. l. Kreiser: a) Poinc d' amour, b) Joie d' amour, pleseta N. Kirsanova in A. Fortunato. Minkus: Variacije, ples N. Kirsanova s spremljevanjem harfe gđ. Doubrowske Saint-Saens: Gipsi, ples A. Fortunato. Bakaleinikov: Biblijska igra, ples N. Kirsanova. II. d. e. l. Gounod: Valpurgina noč iz opere Faust: a) Adagio, b) Allegro moderato. Pleseta N. Kirsanova in A. Fortunato. Bizet: Španski ples iz opere Carmen: a) Bolero, b) Habanera. Pleseta A. Kirsanova in A. Fortunato. III. d. e. l. Borodin: Plesi plesavec iz opere Knez Igor: a) Andantino, ples N. Kirsanova, b) Allegro vivo, ples A. Fortunato, c) Allegro, pleseta N. Kirsanova in A. Fortunato, d) Presto, ples N. Kirsanova, d) Allegro spirito, pleseta N. Kirsanova in A. Fortunato. Ples spremlja operni orkester pod vodstvom kapelnika A. Neffata. Cene operne in s vstopnice v predprodaji pri dnevni operni blagajni.

— Zgodovina slovenskih umetnosti. — Deveto predavanje cikla umetnostno-zgodovinskega društva se vrši danes ob 18. uri v univerzitetni zbornici. Predava dr. France Mesesnel: Češka arhitektura in kiparstvo. Vstopnice pri blagajni.

— Kongres za unapredjenje etičke kulture. Uredništvo »Uzgjateljca« pokrenulo je idejo, da se vsa ova leta sазove u Sarajevu kongres za uredjenje etičke kulture. Več je obrazovan odbor, koji je započeo sa pripremanja oko saziva kongresa, na koje m bi se imala zasnati organizacija za duševnu obnovu našega društva. Na čelu pokreta stoji g. Miljenko Vidović; utemeljitelj uzgojne škole za odrasle i urednik

»Uzgjateljca«. Kako javljaju sarajevske novine, imali bi na taj kongres pristupiti i delegati raznih kulturnih ustanova iz stranih država.

— V mladinsko muzikalno predavanje se vrši v nedeljo dne 13. t. m. dopoldne v Filharmonični dvorani. Na sporedu so glasbene točke nordijskih skladateljev, katere predvaja godalni orkester pod vodstvom profesorja Jer-ja. Uvodno besedo govori ravnatelj dr. Josip Mantuan. Sporedi v Matični knjižarni.

— »Teatro d' Arte« v Rimu. Luigi Pirandello je ustanovil v Rimu gledališče, kateremu je ravnatelj, impresario in organizator. Pirandello pravi, da odgovarja ta ustanovitev željam mnogih ljubiteljev in čestitljiv dramatične umetnosti, da se ustvari nova oblika predstav za intelektualno poslušalstvo najboljših krogov in zagotovi predstavljanje dramatičnih vsvaritev Italije in inozemstva po izbornih močeh. Vlada je Pirandello obljubila moralno in finančno podporo.

— Predavanja o Vojnoviču v Benetkah. Prof. Umberto Urbanaz-Urbani je imel kakor znano, v Trstu predavanje o našem književniku Ivo Vojnoviču, katero je uspešno prav dobro. Te dni je imel enako predavanje v Benetkah na povabilo tamkajšnjega ljudskega vseučilišča. »Gazzetta di Venezia« poroča zelo simpatično o predavanju, katero označa za manifestacijo italijansko-jugoslovenskega prijateljstva.

2.500.000 glasov oddanih

v vsej Jugoslaviji za edinega najresnejšega in najboljšega kandidata

Colombo Ceylon Tea

Julijska krajina.

— Iz Gorice. Kraljeva komisija v Vidmu je sklenila, da zgradi skupno z goriskim mestno upravo novo bolnico. Kraljeva komisija je nakazala znesek 30.000 lir za spomenik v vojni padlim Goričanom. Goriski župan Bombaj se je šel radi tega zalivali v Vidmu, ki je začel zadnje čase kazati nekoliko več obzirnosti do Gorice in smatrajo gorški voditelji to za uspeh svojega nastopanja proti videmskim mogotcem. Iz fin. ministrstva je prišlo te dni v Gorico naznanilo, da so razširjene odredbe glede zgradbe uradniških stanovanj tudi na Gorico. Izdane so bile samo v d'bro glavnih pokrajinskih mest. Tudi to je vplivalo tolažilno na razgnete Goričane. Toda stanovanjske krize v goriskem mestu ni in v Gorici je radi izgube deželne samouprave vedno manj uradništva. Spor med Gorico in Vidmom pa ni prenehal in gotovo še ne preneha kmalu. Sedaj pravijo v Vidmu, da je Gorico ustvarila Avstrija kot protitež proti Vidmu. Radi tega je zabesnela nova časopisna polemika. Resnica na stvari je ta, da se je Gorica razvila kot naravno središče Slovencev. Ako pa se to središče razbije in vladni ukrepi streme po tem, je naravno, da prične istosodno propadanje goriskega mesta. To naj upoštevajo gospodje v Gorici. Že stara, pa še vedno veljavna slovenska popevka pravi: »Brez Slovencev Gorice ni!!«

— Požar. V Ajdovščini je nastal ogenj v brivnici g. Kolakoviča. Prihiteli so ljudje in začeli gasiti, ko je prihajal dim tudi že iz sosedne Toplikarjeve trgovine. V nevarnost so bile bližnje hiše, ker se je požar zelo naglo razširil. Brivcem ima škodo 30.000 lir. Znatno škodo ima tudi Toplikar.

— Poroka. V Bitinjah se je poročil trgovec gosp. Josip Grahor z gosposičo Pavlo Urbančičevo iz Knežaka.

— Polom »Banke Adriatike«. V torek se je vršil na trgovskem sodišču prvi seštanek upnikov failirane »Banke Adriatike«. Za konkurznega upravitelja je bil potrjen odv. Benedetti, za zastopnike upnikov so bili določeni odv. Pincherle, odv. Smerchich, odv. Abram, odv. Volli, odv. Rismond, odv. Hochberth, dr. Ivan Ivančič, ravnatelj »Banca Commerciale Triestina« Alfrevich in računovodja Mizzoni. Trgovce Feiner, ki je bil pred kratkim aretiran, je bil izpuščen na začasno svobodo.

— Ruski konzulat v Trstu. Te dni je prišel poslovati v Trstu ruski konzulat, ki ima začasno svoj sedež v hotelu »Milano« ulica S. Spiridione št. 2. Stranke sprejema dnevno od 10. do 13. ure. Za konzula je imenovan g. dr. A. Goldberg.

— Zvišane plače so obljubljene vsem italijanskim državnim nameščencem, torej tudi učitelstvu. Samo datum, določen za zvišanje, tj. 1. april, je nekako sumljiv.

— Za občinskega komisarja v Solkanu je imenovan Mirko Mozetič, gostilničar in fašist. Gosp. Nibrant je prostovoljno odstopil.

— Goriski podprefekt premeščen. Roberto Nicolotti, podprefekt v Gorici, je premeščen v Savono. Nicolotti je vodil najostrejši boj proti slovenskemu ljudstvu popolnoma po navodilih proslulega videmskega Pisentija. Zatiral je slovenska prosvetna društva in se zadiral v vse kar je Slovencev milo in drago. Posebno je bil sovražnik slovenskemu šolstvu in slovenskim učiteljem. Marsikak slovenski obrtnik je kruto občutil njegovo fašistovsko jezo. Iz Gorice odhaja krivčnik in nasilnik. Ako ima rimska vlada vsaj malo srca za gorško prebivalstvo, mora poslati za novega podprefekta boljšeega moža kakor je bil Nicolotti. — Iz Rima poročajo, da je imenovan za podprefekta v Gorici marče se dr. di Suni, ki je bil po okupaciji komisar v Sežani in nato podprefekt v Kopru. Novi podprefekt velja za pravičnega in vestnega upravnega uradnika.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA:

Začetek ob 20. zvečer.

Torek, 10. februara: Zaprto.
Sreda, 11. februara: »Izgubljene duše«. D. Cetrtek, 12. februara: Zaprto. (Generalika.)
Petek, 13. februara: »Rosmersholm«. Premijera. Red F.
Sobota, 14. februara: »Stričkove sanje«. C.

OPERA:

Začetek ob pol 20. zvečer.

Torek, 10. februara: Baletni večer N. Kirsanove in A. Fortunata. Izven.
Sreda, 11. februara: »Jenufa«. Red C.
Cetrtek, 12. februara: »Traviata«. Red B.
Petek, 13. februara: Zaprto.
Sobota, 14. februara: »Don Juan«. Red A.
Nedelja, 15. februara: Ob 15. uri popoldne »Trubadur«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

M. Z.

Umetniški jubilej Hinka Nučiča.

Umetniška 25 letnica režiserja in igralca Hinka Nučiča se je dne 5. tm. slavila v zagrebškem Narodnem gledališču nad vse sijajno. Jubilar si je izbral za ta večer Shakespearejevo »Otello«, v katerem igra naslovno vlogo. Predstava je bila določena na 7. zvečer. Toda celo uro so zavzemala poklonstva. Točno ob 7. se je razpolvil zastor in na odru so stali v polkrogu gratulanti z neštetiimi vencii, šopki in darili; na desni (od gledalcev levi) dame v soarejnih toaletah, na levi gosposje v frakih. Med fanfaro orkestra sta spremlila Hinka Nučiča na oder Freudenberg in Grund in občinstvo je vdarilo v dolgo, burno ploskanje.

Jubilanta je ogovoril najprvo dramaturg Iv. akč in mu sporičil tudi, da ga je N. Vel kralji odklikoval z redom Sv. Save. Potem je sledilo še mnogo govornikov: Za zagrebške kolege (Grund), za ljubljanski odbor (Danilo), za Maribor (Grom) za Celje, za skupno Udruženje igralcev cele države, za zagrebško dramsko šolo, posamezniki itd. Vsak gratlant je izročil slavljenicu lo-

Dnevne vesti.

V Ljubljani dne 9. februarja. 1925.

Naša sramota:

Včerajšnje volitve v narodno skupščino so Ljubljani donesle nezasišano sramoto, da bo zastopal našo, doslej vedno narodno in napredno slovensko prestolico v parlamentu vodja tiste stranke, ki ima na svoji vesti nešteto zločinov nad slovenskimi interesi v svobodni državi. Za malenkostno večino 365 glasov je zmagal predstavitelj kulturnega nazadnjaštva in rimovske reakcije Korošec. Prihajemo, da je višek nesramnosti imenovati to zmago zmago Slovenstva, ker je glasovalo nad 300 Nemcev kompaktno za klerikalnega kandidata. Koroščeva zmaga je v resnici zelo klavarna, če pomislimo, da je moral v zadnjem hipu postaviti na noge vso duhovščino, vse mežnarje, farovške kuharice in terciarke, da so hodile od moza do moza in vlekle na voliče vse omahljivce, tako da abstinence med klerikalci sploh ni bilo. Poleg tega moramo pribiti tudi dejstvo, da so si klerikalci, ko jim je tekla voda v grlo, z različnimi obljubami in koncesijami udinjali tudi ogromno večino komunistov in socialnih demokratov. Korošec je torej zmagal s pomočjo Nemcev, komunistov in Peričevih socializmov. Navzile temu je njegova večina tako neznanca, da je moralna zmaga pravzaprav na strani Narodnega bloka, za katerega je glasovalo ne glede na usodno razcepjenost v naprednih vrstah 4000 Ljubljancov. Teh 4000 glasov, oddanih za kandidata Narodnega bloka brez kakršnegakoli pritiska, brez demagoške agitacije in zlorabe verskega čuta, predstavlja silo, s katero mora računati tudi klerikalizem. In zdi se nam, da pesimizem med napredno javnostjo absolutno ni na mestu, kajti pisana družba, ki se je zbrala včeraj okrog Korošca in mu pripomogla do zmage, je v primeri s strnjanimi naprednimi vrstami brez moči in pojde prej ali slej zopet narazen. Sicer pa ne igra ne Ljubljana, ne Slovenija v državi tolike vloge, da bi mogli klerikalci triumfirati, če je po zaslugi Nemcev, komunistov, socializmov in izdajalcev napredne misli Ljubljana prvič v zgodovini črna. Glavno je, da je zmagal Narodni blok, ki bo vodil štiri leta državo, če treba, tudi proti volji klerikalcev in njihovih podreptnikov.

Vendar moramo pribiti, da je klerikalna zmaga v Ljubljani največja sramota, kar jih je doživela naša prestolnica. In kdo je zakrivil to sramoto? Tu si moramo pogledati odkrito v oči in obsoditi tiste žalostne figure v našem javnem življenju, ki so zgolj iz osebnih, povdajam o osebnih motivih izdali napredno stvar in izročili Ljubljano klerikalcem. Ti zločinski izdajalci nosijo vso moralno odgovornost za našo narodno sramoto. Dr. Ravničarju se je posrečilo potegniti za seboj 843 naprednih volilcev, in teh 843 glasov je odločilo. Brez njih bi bil Korošec z vsemi svojimi nemškimi in komunističnimi trabanti propadel. Ljubljanska napredna javnost je torej doživela številni poraz po svoji lastni krivdi, vsled nesrečne razcepjenosti v naprednih vrstah. To mora biti za nas najboljša šola, v kateri se morajo napredni Ljubljanci končno naučiti, da je moč samo v slogi. Z zadovoljstvom moramo konstatirati, da se je začel proces ozdravljenja zunaj po kmetih, kjer je stvelilo klerikalnih glasov v primeri z številnimi volitvami znatno padlo. Nekateri kraji so izvojevali popolno zmago napredne misli. Tudi napredna Ljubljana se bo morala prejalitišle procenirati v tem smislu in napraviti križ čez dosedanja malomarnost, čez vse osebne račune in ambicije. Upamo, da ta čas ni daleč, kajti zmago kler. zalege bo naša prestolnica še brdiko obžalovala. Ne smemo namreč pozabiti, da bo zastopal Ljubljano v bodočem parlamentu klerikalni poslanec, ki bo v opoziciji štiri leta vezal otrobe, kakor so jih vezali tigri v prejšnji opoziciji, ne da bi kaj koristil tistim, ki so ga volili. To mora slednjič spametovati tudi one zaslepljene in zagrizene odpadnike, ki so to pot zakrivilili sramoto in nesrečo slovenske prestolice.

— Vse ljubljansko trgovstvo žigosa izdajalsko postopanje g. Jelačina. V soboto zvečer se je vršil v veliki dvorani »Kazina« sestanek ljubljanskega trgovstva, katerega so se med drugim udeležili tudi predsednik Trgovske in obrtniške zbornice Ivan Knez, načelnik Zvezo trgovskih gremijev Ivan Jelačin in načelnik ljubljanskega gremija Fran Stupica, predsednik trgovskega društva »Merkur« dr. Fran Windischer in vse ljubljansko trgovstvo v velikem številu. Sestanek se je imel prvotno vršiti v gremijalni prostorih, kar pa je g. Jelačin na lastno pest prepovedal. Sestanek je otvoril g. Ivan Mohorič, ki je v kratkem poročal o razvoju vprašanja njegove kandidature na listi Narodnega bloka. Za njim je govoril besedo g. Ivan Jelačin, ki je v

dolgem hujskajočem govoru napadal Narodni blok in hujskal proti njemu. Njegova izvajanja so izzvala burjo protestov navzočega trgovstva, ki je zahtevalo, da se mora takoj iz dvorane odstraniti. Le mirnemu nastopu sklicatelja Mohoriča se je končno posrečilo, da je mogel svoj govor končati med burnimi »živjo« klici za kandidata Narodnega bloka. Vsi nadaljni govorniki, Sterk, Medic, Kavčič in drugi so ostro in enodušno ožigosali in obsojali postopanje g. Jelačina kot izdajice interesov ljubljanskih gospodarskih krogov.

— Nazadovanje klerikalcev v ljubljanski oblasti se kaže, ako primerjamo statistične podatke skupščinskih volitev 1. 1923. in včerajšnjih. Leta 1923. so klerikalci dobili 48.497 glasov, letos pa samo 47.939. Napredni glasovi so močno narasli; pomnožili so se okroglo za 100 %. Dr. Zerjav je pri zadnjih volitvah dobil samo 5.981 glasov, dočim jih je pri včerajšnjih volitvah združil na svojo osebo že 10.410 glasov. Število naprednih glasov se je torej pomnožilo za okroglo 5000. Narasli so tudi glasovi za SKS. Pri volitvah 1. 1923. je dobil Iv. Pucelj 6470 volilnih kroglic, včeraj pa 8712, napredoval je torej za okroglo 2000 glasov. Razen JDS in SKS so znatno nazadovale poleg klerikalcev tudi vse ostale neklerikalne stranke. Katastrofalno nazaduje pred vsem Narodno socialistična stranka (NNS). — Leta 1923. je še imela 1259 glasov, danes jih ima samo še 828. S to stranko gre stalno navzdol. To je dokaz, da nima nobene eksistentne upravičenosti. Prav tako padajo tudi komunisti. Od 5708 glasov leta 1923. so letos padli na 2792. Očividno so komunisti topi pod certifikati v klerikalni tabor. Ako bi komunisti ne pomnožili klerikalnih vrst, bi bili klerikalci še bolj nazadovali. Socialni demokrati so imeli 1. 1923. 1443 glasov, letos so bili razcepjeni in je vsaka izmed obeh socialističnih frakcij dobila 895, oziroma 715 glasov. O Prepeluhu se je sodelo, da bo združil naše velike mase, a je dobil samo 4034 glasov. Njegov nastop je končal z istim fiaskom, kakor pred leti Novačanov.

— Iz železniške službe. Premješeni k ravnateljskemu drž. železnice v Ljubljani uradni prometnega ministrstva Al. Pregelj; od postale Ljubljana-glavni kolodvor k ravnateljskemu v prometni oddelku J. Kravogelj; iz Postojne na Rakov Karol Kavčič; v mariborsko delavnico Karol Skal, doslej uslužben v strojnem oddelku ljubljanskega ravnateljskega; iz komercialnega oddelku ljubljanskega ravnateljskega Ignacij Eržen, doslej v službi na postaji Ljubljana-gl. kol.; Anton Trampuž, Anton Sekolec, Rok Dobovišek in Fr. Švare so premješeni iz Maribora v Ljubljano; iz Tezna je premješčen v Belince Fr. Paul; vpokojeni so pri ravnateljskemu državnih železnice v Ljubljani Ferd. Soršak Franc Terčinek, Martin Rome, Fran Smole, Josip Sepin, Anton Rebolj, Valentin Grljoh, Jakob Bračič, Valentin Medača, Franc Remelj, Karol Petrovič, Ljudek Jug in Anton Bukovič.

— Iz državne službe. Imenovan je v puškarski šoli v Kranju za stalnega učitelja Rudolf Uznik; vpokojen je uradni oddelka za soc. politiko v Ljubljani dr. Ant. Milavec; za šumarskega svetnika in šumarskega referenta pri okr. glavarstvu v Celju je imenovan Vinko Travnik; premješčen je iz Ljubljane v Maribor inspektor direktije šum Ante Ružič; šumarski svetnik Karlo Tavčar je premješčen od ljubljanskega šumarskega referenta k direktiji šum v Ljubljani.

— Pooblaščenca trgovinska agencija v Budimpešti. V Budimpešti je prišla poslovati jugoslovenska trgovinska agencija. — Naslov je: Agence Commerciale Privilegiee du Royaume des Serbes Croates et Slovenes — Budapest, V. Akademija utca 3. Naslov za brzojavke: Kovjanic-Budapest.

— Za pravoslavlje. Prve tedne v postu bodo po vsi državi tudi letos pravoslavna verska predavanja. Ta akcija ima namen širiti v državi pravoslavlje.

— Poprave železniške proge Beograd-Zagreb. Centralna direkcija državnih železnice je prejela 370 km novih tračnic. Od tega dodelijo zagrebški direkciji 120 km, 250 kilometrov pa uporabi beogradska direkcija za popravilo proge Beograd-Skopje-Džev-dželi.

— Načrt regulacije reke Lepenica pri Kragujevcu izdelujejo v generalni direkciji vod.

— Javna licitacija. Cestni okrajni odbor v Škofji Loki razpisuje na dan 28. febr. tj. javno oteralno licitacijo za oddajo zgradbe novega železobetonkega mostu čez Poljansko Soro pri Pušlatu. Podrobnejši podatki so razvidni iz razglašene v Ur. listu.

— Proljeće na našem Jadranu. Hotel »Miramare« Crikvenica. Tople hladne morske kupke. Soba za celom obiskom od Din 90.

— Homoseksualne orgije v Sarajevu. Sarajevska policija je prišla več homoseksualcev, ki so predvsem zapeljivali šolske dečke. Prijeta sta bila Ivica Franjič iz Mostara in neki Dušan Tanašić. Homoseksualci so prirejali kar cele orgije.

— Razpis glasbenega natečaja. Državna šola za rezervne pešadijske in artiljerijske oficirje v Sarajevu razpisuje natečaj za en marš ali kolo. Nagrada za marš znaša 3.000 Din., za kolo pa 2.000 Din. Skladbe je poslati na naslov šole najkasneje do 13. marca 1925. Nagrado prisodi poseben odbor, ki se sestane dne 15. marca v Sarajevu.

vu. Podrobni pogoji razpisa so na vpogled v pisarni Glasbene Matice, 321/h.

— Odkritje strobitega zločina v Trebižu na Moravskem. V malem moravskem mestecu Trebižu je bilo sedaj odkritih več umorov, izvršenih od leta 1919 dalje. Takrat sta izginila iz Trebiža neki urar in neki mizar vendar se je v splošnem smatralo, da sta odpotovala v Avstrijo. Vsled spora, ki je nastal med rodbino, udeleženo na umoru obeh izginulih, so postale oblasti pozorne; orožniki so uvedli obširno preiskavo in odkritih je več umorov. Orožniki so najprej ugotovili, da sta bila brata Polića, ki sta baje odpotovala v Avstrijo, napadana in umorjena od prekupačevceva Karla Dvořaka in Josipa Fejta. Trupl sta zločinci zakopala v nekem mlinu. Orožniki so oba morilca prišli in sta oba po dolgem obnavljanju priznala, da sta oba brata Polića zvalila v svoje stanovanje, in tam vpijanila in nato s sekro ubila. Aretirana je bila tudi soproga Dvořaka, osumljena soudeležbe pri umoru. Tekom nadaljnjega zasliševanja sta Dvořak in Fejt priznala, da sta poleg bratov Polića umorila tudi pet poljskih židov ter neko žensko. Umorjenec sta oropala vseh predmetov ter jih zakopala na dvorišču za mlino. V petek zvečer so bila trupla umorjenih izkopana. Sedaj so orožniki aretirali tudi Dvořakovega očeta. Med prebivalstvom v Trebižu vlada vsled odkritja strahovitega zločina ogromno razburjenje.

STRAHOVIT ZLOČIN V SOMBORU.

V mestecu Domaslovci pri Somboru se je dogodil te dni strahovit zločin, kakršnega se ne spominjajo niti najstarejši meščani. Pred dvema letoma se je vrnila iz Amerike neka rodbina, ki je hotela v starem kraju mirno uživati sadove svojega mukotrpnega dela v Novem svetu. Zakonca sta imela dvojce otrok, 5 letno punčko in 3 letnega fantka. Pred dnevi se je dekletce igralo s svojim bratcem na dvorišču. Okoli polneve je stopila mati iz hiše, hotela priklicati dečka h kosilu. Deček se je takoj odzval, dočim o dekletici ni bilo sledu. Začeli so dete iskati in eden izmed navzočih je čul, da prihaja iz pokrite greznice nekako hropeenje. Odprli so greznico in vsem prisotnim se je nudil strahovit prizor. V greznici je ležala s prerezanim vratom petletna hčerka. Potegnili so nesrečnega otroka iz greznice in ga odnesli v hišo. Vili so mu v usta mleko, ki pa je udarjalo pri prezezanem vratu ven. Poklican je bil zdravnik, ki je ugotovil, da gre za slučaj seksualne perversnosti. Zločinec je dete oskrnil in je nato zaklal. Orožniki so takoj uvedli obširno preiskavo in ugotovili, da se je z deklico kritičnega dne razgovarjal neki mladenič, ki se je pred kratkim vrnil od vojakov. Orožniki so mladeniča prišli in zvezanega odpeljali v Zagreb. Protestiral je, ker so ga zvezali ter je izjavil: »Čemu me vezete, zaklal sem jo, pa konec. Dekletce je zaklal s popolnoma topim in skrhanim nožem. Ko so ga orožniki vprašali, kako je mogel dete zaklati s takim nožem, je klinično odvrnil: »Dolgo sem žagal, predno sem ji prerezal vrat.« V Domaslovci je strahoviti zločin vzbudil ogromno ogorčenje in seljaki so hoteli morilca linčati. Dete je umrlo.

Sijajna zmaga!

Popolno zmago in absolutno večino vseh naših gospodinj si je pridobil kandidat

VAN KASTER KAKAO

Iz Ljubljane.

— Zdravstveno stanje mesta Ljubljane. Zdravstveni izkaz mesta Ljubljane v času od 1. do 7. februarja izkazuje to-le statistiko: Umrlo je 31 oseb, 13 moških in 18 žensk (tuecev 9). Smrti vzroki: ošpice 1, davica in krup 1, druge nalezljive bolezni 2, jetika na spilihi 4, druge oblike jetike 3, rak in dr. »le novotvorbe 1, bolezni na srcu 2, druge bolezni na spilihi 1, vnetje ledvic 1, smrt vsled nezgode 1, druge bolezni 14. Med tem časom se je rodilo 27 otrok, 10 dečkov in 17 deklic (1 mrtvorojena). Naznačene nalezljive bolezni: skup. tifoz, bolezni 1, škrlatinka 1, ošpice 28.

— Umrta je v Ljubljani dne 8. svečana zvečer vdova gospa Ana Šarč rol. Matveje, posestnica v Trnovem. Pokojnica, rodila iz starotrnovske družine Matveje, je bila vzorna mati in gospodinja. Živeča le svoji družini in gospodarstvu. Bila je tašča g. okraj. glavarja dr. Frana Spiller-Muysa. Z njo je legla v grob zopet ena onih tihih in dobronaršnih naših žena, ki so dajale naši stari Ljubljani nje mirni značaj in obilježje. Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje. N. v. m. p.

— Orientalna noč! Veliko pustno maskrado priredi Mestna Orjuna Ljubljana na pustni torek dne 24. februarja v vseh prostorih arene Narodnega doma. Svira orkester Sokola I. Preskrbljeno je z dobro kmetno festvino in pijačo. Dostojne maske v poljubnem stilu so dobrodošle, za najlepšo masko je razpisana nagrada. Pričetek ob 20. zvečer. Vstopnina 10 Din za osebo. Vahljeno je vse članstvo in prijatelji pokreta.

Iz Celja.

— V volilni dan v Celju in okolici je potekel popolnoma mirno brez vsakih incidentov. Mesto je bilo prepreženo s volilnimi letaki raznih strank, drugače pa je kazalo popolnoma normalno lice.

— Precejšen sneg je zapadel po zadnjih skoro pomladanskih dneh v noči od sobote na nedeljo po naših krajih. To je v letošnji zimi prvi večji sneg.

— Mestno gledališče. Danes v torek ob 20. se v našem gledališču vprizori ve-

selozgra »Spanska mohar«, ki je morala minuli petek vsled smrti člana Dramatičnega društva g. Sedlačka izostati.

— c Smrtina kosa. V javni bolnici je umrl 19 letni trgovski sotrduknik tvrde Miloš Pšeničnik g. Josip Grubec N. v. m. p.

Louvo Humer

Po dolgi mukepolni bolezni je dne 7. februarja t. l. ob 1. jutranj na Jesenicah umrl idealni borec, ustanovitelj in prvi starosta Jeseniškega Sokola ter sedanjí predsednik Orjuna na Jesenicah g. Lovro Humer st.

Delo pokojnega Humra na narodnem polju je znano ne le na Jesenicah, temveč po vsi Gorenjski in tudi dalje širom Slovenije. Bil je moč značilen in v svojih načelih neizprosilen. Prišel leta 1904 kot obč. tajnik na Jesenice, je uveljavil v občini slovenski uradni jezik in ustanovil v takratni, za slovenstvo tako težki dobi »Sokola«, ki mu je bil dolga leta delaven, požrtvovalen in marljiv starosta. Dalje je organiziral narodno-napredno stranko, ki se je kasneje razvila v jugoslovensko demokratsko. Za njo je delal do svoje prezgodnje smrti. Zbiral je okrog sebe zavedeni može in mladeniče in jim vcepljal nacionalno misel. Iz njih je vzgojil krepko četo zavednih borcev za jugoslovensko stvar. Vsi ti so danes stebri državne misli na Jesenicah.

Njegovo narodno delo na Jesenicah je rodilo obilen sad. V predvoljni dobi so bili Jeseničani brez vsake narodne zavesti, brez smisla za napredek, vajeni raznih komand le od tulcev. Pokojnik jih je dvignil iz letargije in jim vceplil narodno zavest in narodni ponos.

Ze pred vojno se je navduševal za slovensko idejo in veroval, da je rešitev za Slovence samo v ujedinjenju s Srbi in Hrvatji. Zato je bil navdušen pobornik jugoslovenske misli. Njegove srčne nade so se izpolnile leta 1918. Z vsa verno se je ločil dela za mlado državo in je posvetil temu delu vse svoje sile. Sredi tega dela je omagal.

Svojo rodbino je vzgojil v krepkem narodnem duhu, za njim žaluje neotolajljiva soproga, dva sinova, dve hčerki ter njegovi številni sobojevniki nekdanjih težkih narodnih borcev.

Vrlenu somišljeniku, navdušenemu jugoslovenu in borcu za narodne in napredne ideje trajen spomin, njegovi težko prizadeti rodbini iskreno sožalje.

Z rabo »NEOSAN«-kreme se trpežnost čutve znatno poveča

Šole za izbiro stanu.

Mesto London je pred letom dni ustanovilo gotovo število šol, katerih edini namen je preiskovati sposobnost in nagnjenost mladine in jim dovoliti orientacijo proti stanu, ki odgovarja sposobnostim dotičnega učenca. V te šole pohajajo učenci, ki so končali ljudsko šolo kjer so že o vsakem posameznem sestavili matični list, v katerem so vpisane njegove sposobnosti.

V teh šolah se vrši pouk predvsem potom knjig. Učenci se učijo raznih stvari iz knjig in si potem med seboj v skupinah predavajo o preštudirani snovi. Profesorji vodijo, opazujejo, izražajo učenca in se posvetojujejo s starši. Če se pokaže pri učenca posebna sposobnost za industrijo ali eksaktno znanost, jih pošljejo začasno preučevati kako tovarno ali laboratorij. Slošaji pouk vsebuje tudi študij raznih jezikov. Posebno pazljivost pa posvečajo dijakom, ki kažejo zanimanje za kolonije.

V teh šolah se gojijo vsi sporti; šolski zdravniki javljajo v posebnih poročilih o zdravstvenem stanju učenecv in zvezi tega stanja z bodočo izbiro stanu. Na ta način se da izkoristiti maksimum naravnega nadarjenja.

Industrijska in trgovska podjetja kakor tudi kolonialni uradi so mnenja, da bodo dobili iz teh šol najboljše sotrduknike.

Kazni v teh šolah ne obstajajo. Dijaki se smejo sicer izključiti, toda to se dogaja le silno redko, kajti starši in učenci so se le po resnem preudarku odločili za obisk te ziredne šole.

O Vranglovem brodogvju.

Napovedana je bila konferenca za poravnavo sporov med Francijo in Sovjetsko Rusijo, ali difference so še tako velike, da ni misliti na takojšnji sporazum in zato poteka gotovo še mnogo časa, predno se doseže. Posebno stopa v spori v osredje problem Vranglovega brodogvja. Tu so v igri delikatna vprašanja mednarodne politike, ki se živo dotikajo francoske bodočnosti.

Vranglovo brodogvje se nahaja sedaj v Biseri v Tunisu. K brodogvni skupini so spadale: Krizarki »General Aleksejev« in »General Kornilov«, prvi s 23.000 tonami, drugi s 6675 tonami, prvi iz leta 1914, drugi iz leta 1922; pomožna krizarka »Almasa«, 3300 ton, potem 7 rušilcev, trije mali torpedni čolni, štiri podmorniki, dve topovski ladji, 9 drugih malih enot, brod »Kronstadt« je bil predelan in kot »Vulcan« prideljen francoskemu sredozemskemu brodogvju.

Ali je Vranglovo brodogvje mnogo vredno? Mnenja so različna. Sovjetska vlada zahteva povrnitev vseh teh ladij, ki poživajo v tuniškem pristanišču. Dovoljeno je bilo ruskim mornariškim komisljam, da si je ogledala ladje v Biseri. Ko je to storila, ji je bil predložen račun francoske vlade za vzdrževanje brodogvja in moštva v Biseri tekem 5 let. Rusi seveda računa niso plačali in brodogvje stoji dalje ob tuniški obali. Francoski mornarji pravijo, da so vse ladje slabe, da bi bilo treba velikanskih poprav, predno bi se moglo odpeljati, vse je v takem stanju, da stori Rusija najbolje,

ako proda vse skupaj v Biseri za staro železo.

Romunski poslanik v Bernu v Švici je izjavil k vprašanju interniranega Vranglovega brodogvja novinarjem nastopno: Vprašanje brodogvja, ležečega v Biseri, zadeva v največji meri vse sosedne države Rusije, Finske, Poljske, Turčije, Estlandske, Livlandske, Bolgarije in Romunije so izrazile svojo vznemirjenost. Vse sosedne države imajo le slabo brodogvje ali celo nič, ruska črnomoška mornarica bi imela z Vranglovimi ladjami 125.000 ton (Turčija jih ima samo 46.000). Tako bi dosegla Rusija v Črnem morju vznemirjajočo nadmoč. Kdo pozna politiko sovjetske vlade napram sosedom, lahko razume njihovo vznemirjenje.

Gotovo je, da se bo stvar glede Vranglovih ladij vlekla še na dolgo, predno bo rešena tako, kakor si želi Francija, ki bo pa imela sigurno radi tega še velik boj s sovjetsko vlado, ki je v svojih pogajanjih trda in vstrajna.

Gledé vprašanja Vranglovega brodogvja je bila poročana tudi naša vlada, kako stališče zavzema napram nemcu. Izrekla se je za neutralnost in se ne bo vtilkala v to zadevo.

Turistika in sport.

— Junak Dundee. Poročali smo, kako je glasoviti ameriški bokser Johnny Dundee pred nastopom proti Fred Brittonu pobegnil iz Pariza. O tem so listi mnogo poročali in na račun ubelega boksarja so padale pikre opazke. Tudi sedaj prihajajo na dan zanimiva odkritja Dundee in njegov manager, ki sta prišla v Evropo, sta tu razvila pravcato ameriško reklamo; med drugim so listi poročali, da je bil Dundee tudi Josip Filipčič radi uboja in Alojzij in niju. Vse to se je sedaj izkazalo kot navaden bluff.

— Pričetek prvenstvenih tekem na Dunaju. V nedeljo se pričelo na Dunaju prvenstvene tekme in sicer se vrši tekma med Sportklubom in Viennu, v drugem razredu: W. Sportfreunde - Vorwärts 1906, prijateljske tekme: Amateurs - W. A. C., Rapid - International, Slovan - Neubau, Simmering - Hertha, Hakoah - Bewegungsspieler.

— Drobne sportne vesti. Popovich, znani fack Amateure, je izstopil iz kluba ter se prijavil za W. A. C.

— Stanj. desna spojka praške Slavije, je v preteklem letu sam zabil 70 goalov.

— Olimpijada v letu 1932. se bo glasom poročila lista »Nieuwe Rotterdamse Courant« vršila verjetno v Newyorku in ne v Los Angeles, kakor je bilo prvotno določeno.

Skolstvo.

— V pretečenem letu so darovali za zgradbo Sokolskega doma v Spodnji Šiški: po br. Plenčiču sledeči gg. in tvrdke: po 150 Din: Kredin zavod, Kolinska tovarna in Josip Reich; po 100 Din: Fran Bonča, Ivan Jelačin, dr. A. Pavlin, Peter Štenic, doktor Viktor Murnik, ravnatelj Lenčak, Ivan Nepomuk Adamič, Rorman, doktor Piccoli, Marija Urbas in I. Hrvatska Stečlonica; po 50 Din: Rud. Gajer, Jože Mastnjak, Anton Rolina, Nelmenovan, Hipotekarna banka in zobni atilje Radovan; po 30 Din: dva Nelmenovana in po 10 Din: Černe. — Po bratu Cvetkolu: po 100 Din: R. Orsovy, tov. poštivca J. J. Naglas, Vojnovič & Ko., Nelmenovan, Štepec Peter in Mirko, Adolf Lorant, Ludvik Dekleva; po 30 Din: A. Zimec, Nelmenovan; po 20 Din: Zakotnik, Milena Pirjevec, Lah, Anton Presker; po 10 Din: 2 nelmenovana; Petrič, Birič, Sattler; po 15 Din: Kahne; po 5 Din: Leop. Burja, Vučnik, Sagmeister Milka, Pavlin Peter, Nelmenovan in T. Novotny. — Po bratu Pušarinu: po 100 Din: Osredkar in Leben; po 50 Din: Bernik, Štepec in Habjan; po 40 Din: Franjo Cirman; po 30 Din: Ivanka Strukelj, Francka Hostnik; po 25 Din: Kmetič Ivanka; po 20 Din: Nelmenovan, Ivan Rolina, Manca Potočnik, Heremansky, R. Velušček, Deu Julij; po 10 Din: Ahlin, Habicht, C. Petrovc, J. Zatar, Likovih in Seidl. — Skupina nelmenovanih 345 dinarjev. — Iskrena hvala! 316-n

Po svetu.

— Zračni promet med Evropo in Južno Ameriko. Po poročilu iz Švice pripravljajo mednarodni finančni krogi ustanovitev posebne družbe, ki naj uvede zračni promet med Evropo in Južno Ameriko in sicer na popolnoma zasebni in poslovnih podlagi brez kakršnekoli državne pomoči. Nova zračna zveza naj bi vezala Lissabon na Portugalskem z Buenos Airesom. Družba bo skrbela samo za komercialna vprašanja in se ne bo spuščala v politične in vojaške kombinacije. Za razdaljo Lissabon-Buenos Aires rabijo običajni parniki 21 dni. Isto progo bi letala preletela v 7 dneh. Promet z letali se bo vršil v etapah, na katerih bodo izmenjali letala in letalce. Če uvedejo še ponočni promet skrajšajo celo progo za nadaljnjih 3 dni. Promet naj služi v prvi vrsti pošti. Za vsakih 20 gr hočejo uvesti posebni dotedek, približno 2 švicarskih frankov. Znesek ni velik, ker znaša pristojbina za brzojavko iz Švice v Južno Ameriko za vsako besedo po 1.75 do 3.50 frankov. Danes prevaža pošto v Južno Ameriko mesečno 54 poštinih parnikov. Dnevno odda v vsaki smeri, tja in nazaj, po 10 ton poštne priljage. Družba je izračunala, da bi zračni promet mogel prevzeti 15% te pošte, torej 1.5 tone na dan v vsaki smeri. Francoski zračni promet, ki veže Toulouse s Capavancio na pr. prenaša dnevno 25% celokupne pošte. Proga med Evropo in Južno Ameriko znaša 10.000 km. Pot vodi iz Lissabona preko Dakaria in Natala v Buenos Aires. Na morski progi Dakar-Natal bi se ta pošta prevažala s hitrimi motornimi čolni. Zračna proga se razdeli v 15 odsekov po približno 500 km.

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Gospodarstvo.

Domača industrija in porast dinarja.

Naše gospodarske kroge zadnje čase vedno bolj zanimajo posledice našega porasta dinarja. Vpliv te valutne perturbacije se pozna na vseh poljih gospodarskega življenja in zato ni čudno, če se oglašajo strokovnjaki, ki svare državo pred nevarnostjo, da nam premaglo skakanje dinarja ne prinese več škode, nego koristi. Ta nevarnost je sicer začasno odstranjena, ker se je dinar ustavil med 8.30—8.50, vendar pa ni izključeno, da začne ponovno napredovati, zlasti če v notranjem življenju države ne pride do večjih sprememb, ki bi omajale v finančnem svetu inozemstva zaupanje v bodočnost Jugoslavije.

V »Jugoslovenskem Lloyd« je izšel zanimiv članek o carinski zaščiti in porastu dinarja. Avtor veli med drugim: »Za vse gospodarske funkcije je danes najvažnejše vprašanje vrednosti domače valute. Od izpremembe njene vrednosti je odvisno, da-li bodo mogli domači izdelki konkurirati na inozemskih trgih. Ali spremembe v vrednosti dinarja lahko vplivajo tudi na našo uvozno trgovino. Čim bolj dinar raste, tem bolj se lahko inozemsko blago v našem denarju poceni in pride navzlic zaščitni carini na naša domača tržišča. Inozemska konkurenca lahko po vsakem skoku dinarja prodaja svoje blago pri nas ceneje, dočim domača podjetja ne morejo znižati cen, ker se produkcijski stroški niso znižali. Razlog, da so inozemski izdelki pri nas čedalje cenejši, je v porastu dinarja. Če torej naša industrija ne more klučkovati tuji konkurenci, ker dinar raste, dočim v državi nima večje kupne moči, ne smejo posledice tega porasta zadeti samo industrijo. Naša gospodarska politika bi morala stremeti za tem, da doseže s porastom dinarja tudi ojačanje njegove kupne moči. Ker pa tega ne doseže, je treba preprečiti, da bi sledil porast dinarja inozemstvu kot sredstvo, s katerim škoduje naši domači delavnosti. Ta cilj pa lahko dosežemo samo z zvišanjem zaščitne carine. Nedvomno je povečanje carinske zaščite neobhodno potrebno za domačo industrijo sploh, za nekatere nene panoge je pa to lahko vprašanje nadaljnjega obstanka. Iz tega sledi, da mora biti carinska zaščita stvarna, t. j. tako visoka, da lahko domače podjetje vedno konkurira tujim izdelkom.

Bil bi torej skrajni čas, da vzame ministrstvo trgovine in industrije iniciativno v svoje roke. Pred vsem bi bilo treba ugotoviti, kje tiči ovira, da se načrt splošne carinske tarife ne izvede in uveljavi. Dobro bi bilo tudi ponovno konzultirati gospodarske korporacije. Ni pa treba zvišati vseh carinskih postavk, temveč napraviti razliko med fiskalnimi in ekonomskimi carinami. Pri slednjih bi lahko napravili razliko med postavkami, ki ščitijo ono industrijo, čije izdelke lahko zadovolje vso domačo potrebo in onimi postavkami, ki morajo šele omogočiti ustanovitve ali razvoj nove industrije.

Porast dinarja ni mogel v državi privedi do cenejšega življenja in znižanja produkcijskih stroškov. Tuje blago se cenil, dočim se domače ne more. Zaščitne carine izgubijo čedalje bolj svoj učinek, tako da so inozemski konkurenti odprti domači trgi. Zato je treba popolnoma zaščititi one grane gospodarstva, ki krijejo vso ali večino domače potrebe. To povečano zaščito je treba uvesti čim prej in mora ostati v veljavi dotle, dokler kupna moč dinarja ne bo v skladu z njegovo vrednostjo na borzi.

Stanje Narodne banke.

dne 31. januarja 1924.

Razlika v primeru stanjem

AKTIVA:

dne 22. jan.

Kovinska podlaga	464,4 Din + 8,8
posojila	1.399,4 » — 12,6
račun za odkupnino	
kronskih novčanic	1.186,3 »
račun za časne zamenjave	367,9 »
državni dolgovi	2.966,3 »
vrednost državnih dolgov	
men, zastavljenih za	
izdajanje novčanic	2.138,7 »
veliko raznih računov	551,7 » — 7,4

Skupaj . . . 9.074,3 Din

PASIVA:

Od glavnice izplačano	25,5 Din
rezervni fond	5,5 »
novčnice v obtoku	5.794,6 » — 30,0
državni račun časne zamenjave	367,9 »
državne terjatve	1.903,8 » + 1,9
razne obveznosti	676,3 » + 16,5
državne terjatve za postavljene domene	2.138,3 »
ali za kupovanje zlata	63,7 » + 0,2

Skupaj . . . 9.074,3 Din

V kovinski podlagi se računa dinar v zlatu za en dinar, angleški funt za 25 Din, dolar za 5 Din, lira za dinar, švicarski in francoski frank za dinar, dinar v kovanim srebru za dinar itd. Obrestna mera po ekskontu menic za vse bančne dolžnike 6 % letno. Obrestna mera za posojila na salogo 8 % letno.

—g Nov sušiški most. Člani Italijanske jugoslovenske razmejilne komisije so imeli pred kratkim redno sejo na Reki. Na tej seji se je razpravljalo tudi o graditvi novega mostu med Sušakom in Reko. Do sklepa ni prišlo, ker so bili na dnevnem redu drugi problemi. Vendar pa je gotovo, da zgradi Italija ta most, ki bo iz armiranega betona.

—g Dunaj kot svobodno pristanišče. V avstrijskem trgovinskem ministru pripravlja že več tednov z vsa vno mo načrt, po katerem bi se zgradilo na Donavi veliko svobodno pristanišče, odnosno da se izkoristi vodna sila za električni pogon. Za osnovo pri pogajanjih služijo 4 načrti, ki jih je izdelal poseben odbor. Ta odbor je že dobil predkoncesije za graditev pristanišča. Po enem načrtu bi bilo pristanišče v Friedenu, po drugem v Albern, po tretjem pa pri Simmeringu.

—g Splošni gospodarski kongres. Na lanskem kongresu zastopnikov trgovskih in obrtniških zbornic v Beogradu je bilo sklenjeno sklicati prihodnji kongres spomladi leta 1925 v Sarajevu. Sarajevska trgovska in obrtniška zbornica je odgovorila nekaterim zbornicam na vprašanja, kakšen bo ta kongres, da bo to splošni gospodarski kongres za vso državo. Poslovni odbor je na zadnji seji že določil dnevni red. Na dnevnem redu bodo vsi najvažnejši gospodarski problemi, kakor vprašanje prisilne poravnave in dr.

—g Naš promet v lanskem letu se je v marsičem zboljšal, zlasti glede novih železnih prog in poprave odnosno dograditve starih. Tako je bil otvorjen promet na 66 km dolgi progi Topčider-Mala Krana, s katero je dohvil Beograd drugo železniško zvezo s Srbijo in prvo s Požarevcem. Jeseni je bila otvorjena proga Veles-Stip, dolga 53 km. Dalje proga Ormož-Murska Sobota Proga preko Tise, ki bo neposredno vezala Banat z Bačko in Sremom, je že dogradena, pa ne more biti otvorjena, ker most čez Tiso v skladu s pomnilnikom reparacijskih posiljav iz Nemčije niso mogli pravočasno dograditi. Lani so pričeli graditi nadaljevanje naše prve jadranske proge Prahovo-Donji Dunav-Niš-Merdare-Jadransko morje, ki se od Niša odcepi od glavne proge Niš-Vranje pri Boljevcu in vodi v Prokuplje. V kratkem bo dograjena tudi 67 km dolga proga Gračac-Knin, s katero bodo naša pristanišča Šibenik in Split spojena preko Ogulina z vsem omrežjem normalno-širnih železnic. Slednjič omenimo še progo Užice-Vardište, dolga 48 km, ki je bila otvorjena te dni.

—g Znižanje prehodnih taks skozi Suški preliv. Univerzalno pomorsko društvo Suškega preliva v Parizu je sklenilo, da se s 1. aprilom zniža taksa za prehod skozi preliv za 0,25 frankov, tako da se plačuje od tega dne dalje za tovorne ladje 7,25 frankov, za ladje vzete v zakup (navirane sur test) pa 4,75 fr. od tone.

—g Mednarodna parlamentarna trgovinska konferenca. Na zadnji konferenci v Bruslju je bilo sklenjeno, da se vrši prihodnja mednarodna parlamentarna trgovinska konferenca dne 16. 17. in 18. aprila 1925 v Rimu z nastopnim dnevnim redom: draginja (poročna francoski odbor), 2.) mednarodni poljedelski kredit (madžarski odbor), 3.) mednarodno posojilo za stabilizacijo valute (angleški odbor), 4.) mednarodni železniški sporazum (italijanski odbor), 5.) organizacije arbitraže med lastniki in delavci (belgijski odbor), 6.) ustanovitve trgovinskih komisij kot kreditnega elementa (avstrijski odbor), 7.) klavzula države z največjim pooblastilom (bolgarski odbor), 8.) manifestacija zakonodaje o delniških družbah (romunski odbor), 9.) mednarodna konvencija o trgovinski avilaciji (italijanski odbor) in 10.) unifikacija trgovinskih atributov konzulov (peruvarski odbor). Konferenca tvori 40 parlamentarev z okroglo 300 narodnih poslancev. Na programu konferenca je tudi poset in ogled razstav v Turinu in Milanu izlet v Neapol in Pompeje in Ostije. Konferenca otvori min. predsednik Mussolini.

—g Žalostna statistika našega voznega parka. Na normalno-širnih železnicah imamo 1923 lokomotiv. Od teh je 116 v prometu, 760 pa je pokvarjenih to pomeni, da je 40 % lokomotiv izven prometa. Potniških vagonov imamo 2530, od teh pokvarjenih 1140 (45 %). Skupno število tovornih vagonov znaša 32.200; od teh je 11.700 ali 36 % izven prometa. Če računamo dohodke enega vagona dnevno na 200 Din, znaša škoda, ki jo ima država od teh pokvarjenih vagonov, dnevno 2.340.000 ali mesečno okroglo 70.000.000 Din. Te številke so pač najbolj dokaz, da je stanje našega prometa zelo žalostno.

—g Nemška trgovinska bilanca pasivna. Bilanca nemške zunanje trgovine v lanskem letu izkazuje 2,7 milijard pasive. —Uvoz je prekorajšil izvoz za solidno svoto 2,7 milijarde. Do tega je prišlo radi večjega uvoza živil in raznih industrijskih izdelkov.

—g Italija zopet zvišala carinske ali. Carinski aliž v Italiji je zvišal že za ta teden na 370, tako da se mora plačevati za 100 lir 470 papirnatih lir (napram 464 prejšnji teden).

—g Žito se je v Ameriki pocenilo. Po poročilih iz Newyorka in Chicage kažejo cenje čemena in pšenice še vedno tendenco navzdol. Padanje žitnih cen je večinoma posledica dejstva, da je špekulacija že našla svoj pohlep po zaslužku in da Nemčija in Rusija zadnje dni ne uvažata več toliko žita kot dotlej.

To in ono.

Peter Veliki in njegove reforme.

1725. 28. FEBRUARJA NJEGOVE SMRTI DNE 8. FEBRUARJA 1725.

Znameniti ruski zgodovinar prof. A. Kizeveter je napisal za praško agenturo »Zentropress« članek, v katerem izvaja: »Pojev Petra Velikega, v vsakem oziru izredna manifestacija človeškega genija. Peter je bil v-lik po zunanosti in po duševnih sposobnostih. Bil je ogromne postavbe in njegova glava je segala visoko nad vse druge, kjerkoli se je pojavil. Delal je tako velike korake, da so morali spremljevalci teči za njim. Njegova fizična moč je bila na ravni normalne. Prelomiti srebrni krožnik ali presekat s sabljo v zraku kos s-kna, mu je bila lahka. V njem so bile vkoreninjene nebrzdane strasti in nepremagljiva volja za delo. Njegova duša je bila silna močno napetemu loku, s katerega so letele puščice, ki so sigurno zadele svoj cilj. Razum Petra Velikega je deloval naglo in precizno, njegova volja pa je spreminjala sklepe razuma takoj v delo. V vsako idejo, v vsako svoje dejanje je polagal kipečo strast ne glede na to, dali je šlo za važne državne posle ali pa za služajno vsakdanjo opravilo. O njem lahko rečemo, da vse življenje je poznal malenkosti. Zanj je bilo vse važno in vse je hipoma do skrajnosti napenilo njegove duševne sile. V njegovih očeh je bilo vseeno otepati kladlo ali pa sestaviti žakl, ki je spravil celo panogo javnega življenja v novo smer. Značilna poteza v njegovem značaju je bila poglobitev z vso dušo v delo, ki mu je prišlo slučajno pod roko. Njegovi sodobniki pišejo o njem, da mu je bilo vsako delo, ki mu je prišlo slučajno pod roko, njegovi sodobniki pišejo o njem, da mu je bilo vsako delo, ki mu je prišlo slučajno pod roko, njegovi sodobniki pišejo o njem, da mu je bilo vsako delo, ki mu je prišlo slučajno pod roko.

O življenju je sodil Peter Veliki kretno, s stališča neposrednega praktičnega uživanja in potrebe. Vsaki malenkosti je znal posvetiti vse svoje bogate duševne sile in ogromno napetost volje. Ni mogel trpeti zapreke med svojo osebo in stvarmi, ki so ga trenutno zanimale, ker je čutil nujno po potrebo, da je bil povsod neposredno sam. Ko je sklenil, da mora dobiti Rusijo svojo morarico, je začel sam kot tesar delati v ladje delnicah in je delal tako, kakor da mu je ta poklic edino življenjsko opravilo. Na svojih znamenitih potovanjih po Evropi je posejal tvornice in druga industrijska podjetja, kjer se je čisto lotil kakšnega praktičnega dela s tako vno, da so se mu čudili vsi delavci in strokovnjaki. Svoje odcedbe je pisal s lastno roko brez kakršnekolj nepotrebnosti retorike kratko in jasno, ne ozirajo se na slog. Edina želja mu je bila spraviti na papir svojo idejo. In če se je slučajno prespril o svoji zmoti, je brez odlašanja izdal novo odredbo ter popsal ljudstvu, da je bila stara naredba prenehanja.

S tem načinom konkretnega dela je obnovil rusko državno življenje, ne ozirajo se na doktrine in abstraktne načrte. Vodila ga je vedno želja, da ustreže neposrednim interesom javnega življenja. Neuspehi niso niti najmanj omajali njegove volje, temveč nasprotno, se vzpodbujali so ga, in zato je dočkal na Narvi svojo slavo pri Poltav. Nobenih, tudi največjih ovir se ni bal. Kar se mu je zdelo potrebno, je smatral tudi za mogoče. In če je bilo čisto potrebno, nastopi pred razsodkom širokih slojev in odstrani vse, kar je posvetilo stoletna tradicija, ni Peter omahoval, nego se je nemu doma odločil. Ne glede na to, kaj misli ljudstvo, je zamenjal carsko oblačila z moznarsko hluzo, vladarsko žezlo s tesarsko sekuro. To negiranje in zasmeševanje stoletnih tradicij pa ni bilo pri njem vrtoglava samovoljnost, nego rezultat pametne poteze. In to so dobro čutili in upoštevali tudi vsi oni krogi, ki so se zbirali okrog velikega ruskega reformatorja.

V njegovi duši so vladale burne strasti. S svojimi sovražniki je znal biti neumenjen in čisto do podivjanosti krut. Zato pa se je znal v trenutkih veselja razmahniti do skrajnih meja svojega burnega in bujnega duha. Veselil se je čisto cele noči, vno je teklo v potokih in radost je odmevala daleč naokrog. Njegove zabave niso poznale nobene meje. Znal jih je organizirati v duhu državnih paradij na cerkvene običaje, ali to ga ni oviralo, da bi ne bil obenem pobožen in da bi se ne udeleževal cerkvenih obredov, ker je sam sedel na koru pel s prijetnim basom apostolske evanجيلje. Njegova krutost, ki je včasih priklopila do svesta, je bila uravnotežena z velikimi moralnimi vredlinami. Glavni elementi njegove moralne veličine so bili požrtvovalnost napram dolžnikom, duševna in voljna dela velikoduš

na strast. To je bila njegova glavna karakteristika, v kateri so se združili vsi momenti njegovega duševnega življenja. Ko je pred bitko pri Poltavi napisal v povelju besede: »Vedite, da Petra ni žal življenja, samo da živi Rusija«, tedaj niso bile to fraze, kakor pri Napoleonu, nego iskrena izpoved njegove duše. V interesu države je Peter čisto dovolil, da je izbruhnila tudi njegova krutost, kakor se je zgodilo takrat, ko je ubil lastnega sina, ki ni odobril očetove reforme. Ali v globini svoje duše je bil do stopen za velikodušna čustva, ki so navzlic njegovim napakam in moralnim nedostatom zelo vplivala na ljudska srca. Njegova duševna slika je istočasno svetla in temna, svetle in temne poteze se zlivajo v harmonično celoto in tvorijo edinstveno manifestacijo ogromne duševne sile, posvečene zgolj državnemu blagostanju. Časi zgodovinske teorije in družinski ideali se lahko menjajo, ali Petrova osebnost ostane vedno nedotaknjena in ohrani svoj vpliv na pozno potostvo.

Bili so časi, ko so mnogi videli v Petrovih reformah nekaj nenpričakovanih revolucijarnih preokret, ki je nenadoma prevrnil vse temelje družabnega življenja v Rusiji. Dolgo je prevladovalo naziranje, da je bila Rusija do Petra Velikega ločena od ostalega sveta z nekakim kitajskim zidom ter da je vse njeno življenje temeljilo na pravnih tradicijah. Ko pa se je pojavil Peter, se je hipoma vse preokrenilo in v trenutku ni ostalo od prejšnjega družabnega reda ne sluha ne duha. Po teh nazorih so predstavljal Petrove reforme pravi prelom z zgodovinskim razvojem in so odnele med staro in novo Rusijo globoko brezdno. Toda zgodovinska kritika je v drugi polovici devetnajstega stoletja popolnoma ovrgla to staro naziranje. Danes je dokumentarno dokazano, da Petrove reforme niso bile prelom z naravnim procesom evolucije, nego samo impozantna kulminacija sprememb, ki so se polagoma pripravljale in prodirale skozi vse 17. stoletje. Doba carja Mihaila, Alekseja in Fiodora je bila neposredni uvod v Petrove reforme. Že v 18. stoletju vidimo v Rusiji oprezne poizkuse organizirati vojsko, administracijo in finančni sistem po vzorcu zapadne Evrope. Ruski državniki so hoteli s tem dobojevat stoletni boj za utrditev Rusije kot vellesile. V 15. 16. in 17. stoletju je morala Rusija odhitati napade Tatarov, Litvinov, Svedov in Poljakov ter brati svojo neodvisnost. Ta boj je bil tem težji, čim bolj so se sovražne države tehnično in administrativno izpopolnjevale. Če se je hotela Rusija še dalje z uspehom brati, je morala torej prevzeti od sosednih držav njihovo državno kulturo. V tem smislu so delali ruski državniki v drugi polovici 17. stoletja prve poskuse glede reforme. Peter je od svojih prednikov samo prevzel to važno nalogo. Zato ne more biti niti govora o kakem nenaravnem prelomu z razvojem življenjskih razmer, niti o kakem posebnem Petrovem programu, s katerim bi se bil ločil od svojih prednikov. Peter je ležal še v zibelki, ko so reforme že trkale na vrata ruskega javnega življenja.

Ta organska kontinuiteta Petrovega reform, dela s prejšnjo zgodovino nikakor ne zmanja, nego celo poveča njegove zasluge. To je samo dokaz, da je šel Peter Veliki v svojih reformah z duhom realnih potreb takratne ruske države. Pred ním so se sicer delali poskusi, več ali manj slučajni reformatorski poskusi, toda šele Peter je izdelal sistem, ki se je razširil na vse panoge državnega življenja. Z njegovim nastopom je konec opreznosti in omahljivosti, ker je krenil Peter v smeri reformacije odločno preko vseh zaprek in težkoč. Po njegovih zaslugi se je Rusija v vihr dvajsetih letih volne spremenila v velesilo, zasnovano na temeljih prave evropske države. Peter Veliki je definitivno organiziral stalno redno vojsko. On je zgradil državno administracijo po organiziranem načrtu zapadnoevropskih držav. Do njegovih vladanja je bilo za državno službo z malimi izjemami meročajno plemstvo in odlično mesto, ki so zavzemali rodilniki otičnega, kdor je hotel dobiti državno službo. Peter je definitivno postavil osebne zasluge in nadarjenost nad te zastarele predodke. Že koncem 17. stoletja so skušali pojedinci zgraditi tovarne in industrijska podjetja, toda šele Peter je razvil v tej smeri svoje energično delo in ustanovil rusko industrijo. On torej ni ničesar uničil, nego je samo nadaljeval in dovršil delo svojih prednikov. Energija, s katero je pomaknil naprej naravni razvoj življenja v Rusiji, je bila tako ogromna, da ga po pravici smatramo za mejnik, kjer se začne doba ruske zgodovine. Iz kodla Petrovih reform je izšla Rusija kot velesila, kateri so se odprla široka polja za razvoj in napredek.

Smaragdni prstan baronice H. Lovro Humer.

V HSI baronice H. na Dunaju, zname vsled svoje lepote, elegancije in duhovitosti, je vladalo pred približno 14 dnevi nenavaden razburjenje. Pri toaleti je baronica nenadoma v svoje presenečenje, opazila da ji je iz nakita izginil velik smaragd neprecenljive vrednosti. Prestašena baronica je preiskala ves svoj budoar, toda zaman. Nato je poklicala svojega moža, s katerim sta preiskala vse stanovanje, vse omare, posode, predale itd. Uspeh te preiskave je bil negativen, nakar so bili zaslišani po vrsti hišni uslužbenci. Tudi zaslišanje služkinje ter sobarice, kakor preiskava njih priljage, je ostala brezuspešna. Dragoceni prstan je izginil brez sledu. Baronica H. je zadevo ovdala policiji, ki je bila nadzorovati nekoga mladega moža, uslužbenega pri baronu. Več dni so kriminalni organi nadzorovali mladeniča, vendar brez uspeha. V tem je bila na vse zastavljajnice, trgovce z dragulji in prekupevalce izdana okrožnica, v kateri je bila objavljena tatvina. Naveden je bil tudi točen popis dragulja. Navzile tema, da je policija uvedla zelo obširno akcijo, so ostala vsa polzvedovanja brezuspešna. Zato se je baronica po preteku osmih dni odločila, da sama prične s polzvedovanjem. Sliš je od zastavljajnice do zastavljajnice, povsod je dobila na svoje stereotipno vprašanje, da-li ni bil v zadnjem času zastavljen, odnosno prodan dragocen smaragdni prstan, zanikalen odgovor.

Baronica pa ni odnehala. Po zastavljajnicah so prišli na vrsto zlatarji in baronica je posetila vse trgovine z juvelji. To je trajalo več dni in zdelo se je, da ta dragulja gotovo ni prodal na Dunaju. Tega mnenja so bile tudi prijateljice baronice, ki so si skušale kuriozno idejo izbiti iz glave. Toda zaman, baronica ni odnehala in nekoga dne je bila njena vstrajnost kronana z uspehom. Ko je te dni zopet blodila po dunajskih ulicah od zlatarja do zlatarja, je opazila v izloži neke trgovine z juvelji krasen prstan, v katerem je spoznala svojega. Malodane, da ni baronico od presenečenja in veselja zadela kap. Stopila je takoj nato popolnoma mirno v trgovino in izjavila zlatarju, da ji ugaja smaragdni prstan, ki je kot posebnost razstavljen v izloži. Zlatar je zahteval za prstan naravnost fantastično ceno, baronica pa je izjavila, da se poprele dogovori s svojim možem, ker se ji zdi cena previsoka. Nato je še zlatarja vprašala, odkod ima prstan, dali mu za je morda prodal eden izmed skrajnih borzjancev, nakar je zlatar odvrnil, da je prstan »iz najfinije roke«. Baronica H. je še zlatarja prosila, naj počaka s prstanom do naslednjega dne, potem pa se je naglo odpeljala v avtu na policijo. Policija je sedaj razrešila uganko, kako je prstan izginil. Preiskava je ugotovila, da prstana ni prodal nihče drugi, kot baron H., soprogo okradene baronice.

Baronica se je po tem odkritju onesvestila; možili so jo in jo nesli domov, kjer so se odigravali dramatični prizori. Barona H. je na kolenih prosil svojo ženo odpustiti, baronica pa ni hotela ničesar vedeti ne slišati. Posredovali so tudi sorodniki in po pozajanjih, ki so trajala vso noč, je baron H. zagrabil svoje kovčke ter odjadril. Baronica pa je odšla na policijo ter je izjavila, da je bila tatvina pomotoma javljena, ker je bil moč upravičen tudi brez njene vednosti prodati prstan. Baronica je te dni proti svojemu možu vložila tožbo na ločitev zakona. Tak je torej konec sedemletnega srečnega zakona, ki je bil vsled igralske strasti moža uničen na tako krut način.

ERUMENSKI PATRIJARH KONSTANTIN V. Angorska vlada je izgnala iz Carigrada poglavarja grške ortodoksne cerkve. Na sliki vidimo moža, čigar izgon je mhone povzročil vojno med Grško in Turčijo.

112 vlakov romarjev za Rim povodom svečnega leta je doslej prijavljenih, in sicer 70 vlakov iz Nemčije, 12 iz Avstrije, 15 iz Poljske, 12 iz Češkoslovaške, 2 iz Švice in 1 iz Kopenhagne. To se je ugotovilo v Bernu na sestanku za določitev urnika in formacije romarskih vlakov. Dosegli prijavljeni se porazdele na mesece marec, april, maj in september. — Restavraciji in hotelirji v Rimu se že brdiko pritožujejo, da še ni tujcev, ki bi jim dali kaj zasluzka. Pripravili so sobe in najeli osebo, ali tujcev, katerih so pričakovali že ob novem letu in tekom januarja, še ni od nikoder. Upali so na boljše goste, ki pridejo na toplo italijansko sonce. Med rimskimi gostilničarji kroži vesb, da se vrši mednarodna agitacija proti obisku Rima v svetem letu.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Ed. Rice Burroughs:

„Tarzanov sin“

62

Meriema je vstrajala v svojem skrivališču, ako dolgo, dokler niso izginili za kolenom reke, zginili so. Ostala je sama in na bregu je bil samo on, ki je imel vesla. Meriema je mogla kaj sama sebi verjeti, da je to tako. Ako bi se ubotavljala samo še nekoliko minut, bi bilo njeno poslednje upanje uničeno. Skočila je iz svojega skrivališča in hitela proti čolnu. Na bregu pa se e vrgla na tla — bila je od čolna oddaljena le še kakih 10 metrov. Nihče je ni opazoval, nikjer ni bilo žive duše.

Malbijn je svojim črnem zaukazal, da vesla proti bregu in pristanejo. S svojim vodjem je šel na breg in poiskal mesto, od koder bi mogel videti čoln, katerega je pustil pri taborišču. Zlobno se je smehljil in veselil, ker je bil prepričan, da se mu njegov zločinski načrt posreči, če je, da mora čoln Meriemo privabiti k bregu. Prej ali slej se dekle gotovo vrne in bo pod vsakim pogojem skušala preveslati reko z edinim čolnom, katerega je Malbijn namenoma pustil pri taborišču. Mogoče je sicer, da ji to tako ne pride na misel. Ni izključeno, da bo moral en ali dva dni čakati, toda da pride, ako je ostala še pri življenju in ni bila od črncev že prijeta in da more edino le s čolnom preko vode, o tem ni mogel dvomiti.

Toda komaj je Malbijn te misli dobro domislil, že je videl, da se Meriem nahaja s svojim čolnom že sredi reke in da z vsemi silami vesla na drugo stran. Malbijn se je pridružil in s hitrimi skoki hitel k čolnom svojih črncev in jim dajal povelja.

Poskočili so v čolne in Malbijn jih je s puško v rokah pristil, da so veslali tako hitro, kolikor so jim dopuščale moči. Črnici so s svojimi mišičastimi rokami podili čolne jedro po reki navzdol proti čolnu, v katerem je sedela Meriem. Bila je že skoraj na drugem bregu. Ko jih je opazila, je svoje moči podvojila, da bi utekla nevarnosti. Samo da pride preje na drug breg, preden jo oni dohitijo, je že izven vsake nevarnosti. Hitro bi splezala na najbližje drevo in po drevesih hitela v notranjost džungle, kjer bi ji zasledovalci tako hitro ne mogli slediti, ker bi jih oviralo goste in dostikrat trnjevo grmičevje.

Malbijn je preklinjal in s pestmi in nogami tolkel in suval svoje nedolžne črnice, ki so se s vsemi silami trudili, da bi dohiteli Meriemo. Malbijn je že slutil, da mu je žrtev ponovno ušla. Njegov čoln je bil od Merieme oddaljen le še kakih 100 metrov, ko je Meriem pristala ob bregu v bližini visokih in košatih dreves, katerih veje so visle prav nad vodo.

Malbijn se je nad njo zadržal, naj obstane. Zdelo se je, da je od jeze zblaznel. Ko je videl, da je ne more dohiteti, je pometil s puško in izstrlel na gibčno postavu, ki se je kakor neverica po debelu drevesu dvignila v goste vrhove.

Malbijn je bil izboren strelec. Na tako kratko oddaljenost svojega cilja še ni nikdar zgrešil in tudi sedaj ga ni bil, ako bi prav v tem trenutku ne zadel s svojim čolnom na peščena tla. Tej okolnosti se je Meriem edino imeela zahvaljevati, da se ni mrtva zgrudila na tla. Kročila ji je živigala preko glave že v trenutku, ko se je nahajala v obliju zelenega vejčja, ki jo je srkilo pred razdraženimi zasledovalci.

Ko se je Meriem pozneje zopet spustila na tla in morala preleteti odprti prostor v džungli, na katerem se je nahajala naselbina domačih pre-

bivalcev, se je veselo smehljala in mislila na Malbijnovo jezo. Okoli domovja je ležalo rodovitno polje, nekdanje polno užitnih afriških sadov, ki so tujcem nudili obilno in užitno hrano. Koče so bile raztrgane in na pol razpadle in goste vejeve in grmičevje džungle jih je zakrivalo od vseh strani. Tudi polje je bilo deloma že poraščeno z različnim plevelom in travo, tako, da je bilo komaj poznati, da so bile tu nekdanje obsejane in rodovitne njive. Po nekdanjih ulicah naselbine so rastle mala drevesa in nad celo naselbino je vladal tih in žalosten mir, ki je pričal o tem, da je že dolgo, dolgo let temu, odkar je po naselbini hodila zadnja človeška noga.

Za Meriemo so bile te razvaline nekdanjega ljudskega bivališča brez vsakega pomena in zanimanja. Zanj je naselbina pomenila samo odprt prostor, ki je brez visokih in gostih dreves in prekor katerega mora z vso naglico leteti, da se izogne krogljam svojih sovražnikov, katerih divje kričanje je že zaslišala za seboj, toda še daleč zadaj v gozdu. Malbijn je s svojim spretstvom tudi že pristal ob bregu in se z neverjetno vztrajnostjo trudil Meriemo dohiteti.

Dejstvo, da je bila naselbina zapuščena in da so koče pod uplivom gorkoga južnega podnebja in dežja razpadale, je Meriemu moglo le koristiti. Ako bi se v naselbini nahajali še ljudje, bi jo marsikdo hotel zadržati ali celo ujeti in jo izročiti njenim zasledovalcem, ki bi glede odškodnine ne bili skopji, samo da bi se je mogli polastiti.

Toda naselbina vendarle ni bila tako zapuščena, kakor si je predstavljala Meriem. Z vseh strani je vsak njen gib opazovalo nebroj oči. Meriem ni slutila ničesar zlega in zato je svoje korake namerila naravnost po glavni ulici naselbine, ker je bila ta ulica ena najbolj ugodnih cest.

V oddaljenosti kake pol ure hoda od Merieme

je počil strel, ki je bil namenjen bežeči Meriem. Ta strel je povzročil, da je obstal neki možik, ki je z vsem naporom in z neverjetno naglico hitel proti taborišču Malbijn. Možik je bil zamazan, nepočen in sestradan. Tudi črnci, ki je tekel pred tem možikom, je naenkrat obstal.

„Ze sva skoraj na pravem kraju, Bwana,“ je rekel in njegov glas je izražal spoštovanje in občudovanje do belega moža, kateremu je bil očividno dodeljen kot spremljevalec.

Belokožec je pokimal z glavo in namignil mladencu, naj nadaljuje pot. Bil je gospod Morison Baynes, katerega je gnala želja in hrepenenje, da se maščuje in tako izbriše madež, ki je ležal na njegovem imenu. Njegov obraz in roke so bile od trnja razprskane, s strnjeno krvjo pokrite, njegova obleka je bila razcefrana v cunjce. Toda ne glede na vse to je bil Morison Baynes sedaj še lepši in plemenitejši kakor kedaj koli prej, tudi takrat, ko je hodil še po največjih ulicah Londona.

V srcu in v duši vsakega moškega tli trohica močnatosti, plemenitosti in časti. Zalostno in sramotno dejanje, katero je Morison Baynes zakrivil na ženskem bitju, katero je resnično ljubil, ga je popolnoma prerodilo na duši in srcu. Iz lahko miselnega in brezvestnega človeka je postal plemenita duša.

Noteze

vseh velikosti in različne vezave
po najnižji ceni na drobno in debelo
priporoča

Narodna knjigarna

Ljubljana — Prešernova ulica števil. 7

Strašen zločin

Je izvršil nedelo, kjer je umoril na stotine živih bitij. Zasledovalo se ga je dolgo časa. Sedaj se je na posredilo ga našel in slez na Poljanski cesti 12 v Ljubljani pod naslovom „KONCESIONIRANI ZAVOD ZA UNIČEVANJE“ JE ŠČU KOV PONGAN IN MSK. 154T

Izboren sir! Veprovski zajutkovalni sir, paket s po 100 gramov v štajnoj zaviti komadiči oddaja po povzetju sirarna GROSS, Veprovac - Bačka

Kje se najbolje kupi, je že brez dvoma znano!

„Pri nizki ceni!“

Ignacij Zargl, Ljubljana, Sv. Petra c. 3.

Nudi ceni odjemalcem veliko izbiro za krojače in žilije. Velika izbira rokavic, nogavic in peščenih ženskih volnenih hlač. Razni moški, damsko in otroško perilo, ter raznih zimskih potrebščin in vsake vrste kravate i.t.d. po priznani nizki cenah.

Na debelo!

Na drobno!

Nudim lasne chročke

vpletke (kile), barvanje las z „L'Oréal Hanc“

M. PODKRAJŠEK,

frizer za dame in gospode. Sv. Petra cesta 32. 1985

Oslabljenost živcev!

bled čnos, melokrvnost, pomikanje energije, pronač telesnih moči hitro o strani mnogoterežkušeni „NEOK AFOSIN“. C n za zavod: Din 60— Raznosilja se prot vnošatv napre (s pismom) ter Din 15— za vnoš hialie stroške. Ges „Schalt f. chem. u. met. urg. Industrien, Wien XIII-2 Wisegrillasse 5. 158T

Čez 50 let

se uporablja z najboljšim uspehom 135T

Piccolijeva

želodčna tinktura

kate a krepča želod c, pospešuje slast in od, rje te le a

Narodna spremlja

lekarna dr. G. P. coli

Ljubljana, Dunajska cesta.

Zastopnik se išče!

Zastopnika, prvotno moč, jako dobro uveličenega pri krojačih in šiviljah (modistinjah), išče za takojšen naslov tekstilna trgovka, event. se mu po eri konsignacijske shematiše. — Ponudbe pod „Dobri pomeni 385“ na upravo Slov. Naroda.

Veliko količino

jelovega in topolovega lesa

za izčrpanje papirja želi kupiti
Unione Pubblicità Italiana,

Milano (Italia)

380

POZOR! POZOR!

Ostanki za perilo

so naprodaj po polovini ali zelo znižani ceni. No zamudite ugodno priliko! — Resljeva cesta št. 30, I. nadst., desno. 392

Pisarna

na Štaterskem št. 375.

NOGRAFINJO s potrebo

ne lezlikovno smolnostjo

Oferte in slike na Aloma

Company, Ljubljana pod

šifro „Spretna, simpatična“.

376

Tajnica

SE IŠČE, zmogljiva steno-

grafič, shopenja, slov.

arbohrvalnega in nem-

škega jezika v večje me-

sto na Štaterskem. Po-

nušbe e slike, ki se vrača

na Aloma Company Ljubi-

ljana pod „Inteligentna

moč“.

375

Vrtnar

z večletno prakso, neozve-

njen, srednje starosti,

trezen in marljiv — išče

službe. Nastop takoj ali

15 — Ceni, ponudbe na

upravo „Slov. Naroda“

z označno plače pod

„Vrtnar/347“.

374

Ostale klobuke

prodajam do 15. t. m. po polovici ceni. — Horvat, modistka, Ljubljana, Štari trg 21. 399

Perje,

kokošje, račje in gosje, puh, oddaja vsako množino po zmerni ceni — trvdka E. Vajda, Cakovec 52T

Strojno pletenje

Pred Skofijo 1/1 — prevzema v delo vsakovrstne negavice, kakor tudi podpletanje — Cene so lidne. 25L

Pozor!!

Plačujem najbolje stare obleke, čevlje in pohištvo. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom! — Dr. Martin, Ljubljana, Gallusovo nabrežje št. 29. 388

Premogovnik

v Sloveniji išče zmogljivega, samostalnega OPALTOVODJO, kateri lahko prevzame odgovornost za samostojno obratovanje in zvišanje produktivnosti. — Samo energični in zanesljivi naj se zgledajo do 15. februarja pod „Obratovodja/354“ na upravo „Slov. Naroda“.

Ana Šarc roj. Matevže

posestnica

v nedeljo, dne 8. svečana ob 7. zvečer v 67. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb bo v torek, dne 10. t. m. ob 4. urah popoldne iz hiše žalosti, Kotezijska ulica št. 6 (Trnovo), na pokopališče pri Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi trnovski.

V Ljubljani, dne 8. svečana 1925.

Franz in Ignaz, sinova. — Marija in Anica, hčeri. — Ruža in Franček, vnuka. — Dr. Fran Spiller-Maya, zet.

Pozor, kmetovalci, metiške zadrug in veletrgovci!

Med najvažnejša in najuspešnejša UMETNA GNOJILA štejemo danc brezdvomno v vodi raztopljivi 16/18%.

= SUPERFOSFAT. =

Domača industrija „Danica“ d. d., Zagreb, izdeluje v svojih kemičnih tovarnah SUPERFOSFAT najboljše kakovosti in nudi letnega po skrajni tovarniški ceni franco vsaka postaja Slovenije. Naročila sprejema in daje pojasnila zastopstvo „Danica“ d. d. v Ljubljani, Poljanski nasip 48.

Velik uspeh za jamčen. — Izborna uporabljiva sredstvo za umetno gnojenje poje, travnikov in vinogradov! — Preizkusite! 389

Ako hočete kupiti prvovrstne tkanine, kupujte jih v modni trgovini, katera jih ima vedno v zalogi!

Les Tissus
A.G.B.

Zahtevajte jih!

Prodaja na veliko:

ZAGREB, JELAČIČEV TRG 20/III. TELEFON 6-99.

Naznanilo

otvoritve restavracije

„LJUBLJANSKI DVOR“

v Ljubljani.

V novozgrajeni palači „Ljubljanski dvor“ v Ljubljani

otvorim 10. februarja 1925 ob 18. uri

novu, razmodernejše urejeno, vsem zahtevam higijene odgovarjajočo restavracijo, ki bo na dan otvoritve odprta od 18. do 2. ponoči.

Kot dolgoletni lastnik pred svetovno vojno splošno znane in zelo priljubljene restavracije „Panada“ v Trstu jamčim za točno postrežbo, izbornu pijačo in zlasti za najokusnejša jedila domače in tržaške kuhinje.

Vsak dan sveže morske ribe.

Pristen teran iz najboljših vinogradov.

Cene nizke!

Cene nizke!

Sobe za klube in društvene seje na razpolago.

Cenjenemu občinstvu se priporočam za mnogobrojni obisk.

Z vsem spoštovanjem

Božo Pupovac.